

Si és així, passem al segon punt de l'ordre del dia, que és el debat i la votació del dictamen de la Comissió d'Afers Institucionals sobre el projecte de Llei de consultes populars per via de referèndum de Catalunya. D'acord amb l'article 112.1, presenta la iniciativa l'honorable senyor Jordi Ausàs, conseller de Governació i Administracions Públiques.

El conseller de Governació i Administracions Públiques (Sr. Jordi Ausàs i Coll)

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, s'inicia avui amb aquest primer, amb aquest segon punt de l'ordre del dia una intensa sessió plenària que em plau, que tinc l'honor d'encetar amb aquest debat sobre l'aprovació de la Llei de consultes populars per via de referèndum, i en la qual posteriorment tindrè l'oportunitat de tornar a intervenir per presentar noves lleis, noves iniciatives legislatives, com ara la Llei de vegueries, o bé la Llei de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Senyores diputades, senyors diputats, crec que no pot haver-hi exemple més clar que aquest Govern compleix. De fet, amb l'aprovació, avui, de la Llei de consultes populars insistim en el que està essent una pauta constant del Govern, del Departament de Governació i Administracions Públiques, amb relació a l'acció legislativa: desplegament de l'Estatut en els seus preceptes d'autogovern i compliment amb els compromisos de Govern per a aquesta legislatura.

Senyores diputades, senyors diputats, la societat catalana ja fa temps que reclama, i ho fa des de diversos àmbits –a través dels mitjans de comunicació, a través dels representants de la societat civil–, el dret a poder decidir, el dret a fer sentir la voluntat democràtica d'un poble, el poble català. Fixin-se que la realitat social ens reclamava –ens ho reclama– habilitar i modernitzar noves formes, noves maneres de participació ciutadana en els afers públics, i el nou text estatutari ens facultava per explorar competencialment les consultes populars. Per això ho vam fer. Davant d'aquesta realitat, el Govern, a través del Departament de Governació, va optar per elaborar i aprovar, i dur posteriorment a aquesta cambra, la Llei de consultes populars per via de referèndum; que és, com saben, i com s'ha palesat en la fase de compareixences, la modalitat de consultes associada a la participació directa, i la que està prevista normativament com a element d'acció ciutadana en lloc de la representació política. En definitiva, el Govern va optar per regular la modalitat de consulta que és més vinculant i significativa, en termes polítics i jurídics: el referèndum. Per tant, amb aquesta llei el que volem..., el que es vol és donar resposta a qualsevol pretensió de realització d'aquest principi democràtic que abans remarcava: el del dret a decidir.

Aquesta llei de referèndums, per tant, és un pas imprescindible per al seu assoliment. I, un cop arribats al final del trajecte, a la sessió d'avui al Parlament de Catalunya, crec, sincerament, que tenim a les mans, a disposició de tothom, una bona eina: una eina legal que abans no teníem i que ara sí que tindrem; una llei ambiciosa, una llei moderna, una llei radicalment democràtica, un canal jurídic de concreció i d'expressió d'aquest dret, del dret a decidir.

Perquè és ben cert –és ben cert–, senyors diputats, senyores diputades, que la democràcia que hem tingut fins ara, el recurs a la consulta popular o el referèndum ha estat, per dir-ho de manera generosa, més aviat escàs. A partir d'ara, per tant, tindrem l'eina, tindrem l'instrument perquè deixi de ser així. Perquè molts som els convençuts que una millor democràcia exigeix preguntar més als ciutadans, i a més a més exigeix fer-ho i preguntar-los de manera directa, amb tot el que això comporta. Molts som els convençuts que cal donar la paraula al poble, a la gent, al titular de la sobirania, per decidir què s'ha de fer en una matèria concreta. En definitiva, molts som els convençuts que cal decidir per nosaltres mateixos sobre qualsevol qüestió d'especial transcendència pública, «qualsevol qüestió d'especial transcendència política», així ho diu literalment la llei.

Qui? Qui pot estar en contra de preguntar a la ciutadania sobre qüestions que l'afecten directament? Qui pot estar en contra de donar la paraula al poble, de donar la paraula a la gent, de donar la paraula als ciutadans? Qui pot estar en contra que els catalans, que les catalanes decidim per nosaltres mateixos sobre qualsevol qüestió d'especial transcendència pública? Algú, des del catalanisme polític, s'hi pot mostrar en contra?

En aquest sentit, senyors diputats, senyores diputades, les consultes populars per via de referèndum neixen amb la vocació de constituir un element més a considerar en la presa de decisions, un element que ha de ser també, alhora, eina didàctica i de diàleg col·lectiu. Per això

crec que avui és un dia important per a la democràcia d'aquest país, perquè tan bon punt aquesta llei sigui aprovada, la ciutadania i les institucions catalanes tindran a la seua disposició un nou, un potent instrument democràtic de consulta, que estic convençut que constituirà, d'ara endavant, un nou referent polític i social en la presa de decisions d'especial transcendència política, tant a nivell local com a nivell nacional –tant a nivell local com a nivell nacional, hi insisteixo.

A partir d'avui, per tant, el Govern, el Parlament, els ajuntaments, els ciutadans tenen, tindran, tindrem un instrument al seu, al nostre abast per plantejar l'exercici del principi democràtic de consulta. Però, la norma dóna cobertura sobretot al desenvolupament polític de la nostra societat, al desenvolupament del dret democràtic del poble català de decidir el seu present, de decidir el seu futur.

Em consta que en aquesta mateixa cambra ja s'ha vist i s'ha valorat de primera mà, com, per exemple, Itàlia o com, per exemple, els Estats Units, entre altres països, ja tenen un marc normalitzat de participació ciutadana per la via del referèndum. I aquest hauria de ser a partir d'ara l'objectiu possible: que s'aconsegueixi apel·lar de manera sovintejada, de manera reiterada als referèndums amb relació a les qüestions més diverses que afecten el conjunt de la ciutadania.

I és que la normalitat consultiva, senyors diputats, senyores diputades, s'ha d'imposar; i s'ha d'imposar per reforçar el contacte, s'ha d'imposar per reforçar el compromís entre la ciutadania i crec que també com a element que contribueixi a reforçar, a relligar la confiança democràtica.

Mirin, en l'elaboració del projecte de llei de consultes populars per via de referèndum ens vam marcar dos objectius essencials. D'una banda, volíem que la llei aprofités i desplegués el màxim espai de sobirania que existeix entre allò que ens diu l'Estatut, entre allò que ens possibilita l'Estatut, i allò que ens diu la Constitució, allò que ens obliga, que ens marca la Constitució. I vull remarcar que l'Estatut ens diu que podem organitzar i convocar referèndums –l'Estatut ens diu que podem organitzar i convocar referèndums. L'Estatut ens ho diu, ens diu que podem fer-ho, i, per tant, aquesta llei és el desplegament d'aquest Estatut amb ambició per poder-ho fer, de manera natural, de manera normal. Però, a més a més, ens vam marcar també un altre objectiu essencial: volíem que la llei dotés les nostres institucions i la ciutadania d'un instrument de consulta popular fortament inqüestionable, fortament irrefutable. Això vol dir que el text normatiu havia d'estar elaborat, havia d'estar confeccionat, com no pot ser d'altra manera, lògicament, amb tota la pulcritud jurídica necessària perquè, en cap cas –en cap cas–, hi hagués cap element formal o de procediment que impossibilités, en definitiva, o deslegitimés la validesa de la consulta, la validesa del referèndum. I aquesta pulcritud jurídica hi ha estat, com vostès saben; aquesta pulcritud jurídica hi és, en aquesta llei, en aquest projecte de llei, aviat llei, després de l'aprovació per part del Ple del Parlament de Catalunya, dels diputats i de les diputades de la cambra legislativa catalana, on rau la sobirania del poble de Catalunya.

I avui, senyors diputats, senyores diputades, després de tot el procés, després de tot el tràmit parlamentari del projecte de llei, em plau constatar com, especialment arran del dictamen del Consell de Garanties Estatutàries, es constata que aquests objectius han estat assolits i que han estat assolits amb escreix.

En aquest punt aprofito per felicitar a tot el personal involucrat en la seva elaboració i en la millora des del Govern, també a tots i a cadascun dels compareixents, que van fer les oportunes precisions, així com també els diputats, les diputades que han contribuït positivament en la millora del text.

Al mateix, però, no voldria deixar d'esmentar que em sap greu –que em sap greu– que no tots els grups parlamentaris hagin compartit aquest mateix interès, que hagin compartit l'interès per la regulació d'aquest element emblemàtic de la sobirania popular com és el referèndum, com són els referèndums. Em sap greu i, si em permeten, no ho entenc. No ho puc entendre, i al mateix temps no ho puc compartir. Estem parlant d'una llei de país, de debò; d'una llei de país, d'una llei que el que pretén és donar la paraula al poble; d'una llei que ens dota de l'eina per fer-ho possible, això de donar la paraula al poble, fent una lectura, com deia abans, ambiciosa –ambiciosa– de l'actual marc jurídic, aprofitant l'espai de sobirania que existeix entre l'Estatut i la Constitució per portar-lo cap a casa nostra, cap al Parlament de Catalunya, com dic, on rau la sobirania del poble de Catalunya. No puc entendre que «l'arbre impedeixi veure el bosc». No ho puc entendre..., i, per tant, amb

alguns arguments, amb algunes raons, amb alguns matisos, crec que sovint contradictoris i poc convincents.

En tot cas, com no pot ser d'altra manera, respectar per descomptar el paper, el joc democràtic de majories i de minories, el joc, el rol i el paper de govern i oposició. Però, ho repeteixo, aquesta és una llei de país; aquesta és una llei que ens dota d'una eina, d'una eina per expressar, per demanar la paraula a la gent, per preguntar, per consultar sobre qualsevol qüestió d'especial transcendència política.

I, en aquest sentit, permetin-me que els digui que hi ha motius més que evidents per pensar que una consulta popular que tracti temes d'especial transcendència política, que afecti el conjunt del cens electoral i que rebi suport per part de les administracions públiques, una consulta popular d'aquestes característiques..., home, sigui entesa com a referèndum, per tant, per part de l'Administració general de l'Estat, per part del poder judicial, per part de tothom. Perquè el que estem fent és regular això, precisament: una consulta popular que tracti temes d'especial transcendència política, que afecta a tot el cens electoral i que rep el suport de les administracions públiques. I, davant d'això, em sembla fonamental i em sembla bàsic poder tenir perfectament definit quina és la llei que els regula, quines són les seves prerrogatives, quins són els seus procediments, quines són les seues garanties normatives.

Però no voldria acabar, senyors diputats, senyores diputades, la meua intervenció sense traslladar un reconeixement especial a totes aquelles persones, a totes aquelles entitats que, dia a dia, amb el seu compromís social, ens estan demostrant que hi ha iniciatives socials i col·lectives que poden resultar cabdals per al nostre present i per al nostre futur com a país, i que les entitats i la ciutadania tenen una veu pròpia en determinats casos; una veu que necessàriament ha de ser escoltada si el que volem és avançar col·lectivament, avançar com a país. Crec que en el seu reconeixement i amb la voluntat de donar compliment a un dels eixos d'aquest Govern, com és al que feia referència a l'inici de la meua intervenció, i incrementar la qualitat democràtica; és precisament en això, en aquest objectiu, que es fonamenta la llei que avui desitjablement aprovarà la majoria d'aquesta cambra, la Llei de consultes populars, la Llei de consultes populars per via de referèndum.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, honorable conseller.

D'acord amb l'article 109.4 i 112.1, té la paraula, per presentar els treballs de la comissió, l'il·lustre diputat senyor Pere Aragonès, que en fou designat relator.

El Sr. Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, senyor president. Honorable conseller, diputades, diputats, persones que avui ens acompanyen, és una satisfacció avui poder donar compte, com a relator de la ponència, dels treballs de la comissió sobre aquest projecte de llei.

I dic que és una satisfacció, perquè la llei que avui aprovem és una llei que innova jurídicament, crea els referèndums d'àmbit de Catalunya, uns referèndums que no existien fins ara en l'ordenament jurídic, i que no existien tampoc referèndums d'àmbit autonòmic a l'Estat espanyol.

En segon lloc, perquè respon a les demandes de la ciutadania, d'aquells que volen anar més enllà i també dels qui volen reduir aquest distanciament que moltes vegades se'ns diu que hi ha entre la ciutadania i els representants polítics.

I en tercer lloc, perquè aquesta llei aprofundeix la nostra democràcia, la fa major d'edat, la fa més madura. La democràcia directa que avui instituïm en aquest Parlament complementarà la democràcia representativa que és aquesta cambra. Per tant, la democràcia catalana, el nostre sistema d'autogovern, amb aquesta llei adquireix la seva majoria d'edat, com deia abans.

La llei que avui aprovem neix d'un marc, que és l'Estatut d'autonomia de Catalunya, el seu article 122, on atribueix competència exclusiva a la Generalitat per a la regulació de les consultes populars, de tots els tipus de consulta popular: les que es fan en urna, els referèndums, que són els que regulem avui, i els altres tipus de fòrums, d'enquestes, d'espais d'opinió i de participació.

Aquest projecte de llei va ser aprovat pel Govern el 31 de març de l'any passat; al cap d'unes setmanes, el 17 d'abril es va fer el debat de totalitat en aquesta cambra, en què van haver-hi dues esmenes a la totalitat que no van prosperar, i seguidament es va iniciar el debat en comissió. El mes de setembre es van portar a terme les compareixences; unes compareixences que van aportar elements de reflexió, elements de judici, noves qüestions de debat que, evidentment, des de la ponència es van tractar.

M'agradaria citar les persones que van comparèixer, i aprofitar, doncs, els que avui ens han pogut acompanyar, saludar-los. Van comparèixer a la Comissió d'Asseriments Institucionals la degana del Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya; el director del Centre d'Estudis d'Opinió; els representants de la Federació de Municipis de Catalunya i de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques; els professors de dret constitucional Jordi Barrat, de la Universitat d'Alacant; el catedràtic Xavier Arbós, de la Universitat de Girona; el catedràtic de ciències polítiques Joaquim Brugué, de la Universitat Autònoma de Barcelona; el catedràtic Joan Botella, també de la Universitat autònoma; l'advocat Miquel Roca, ponent de la Constitució espanyola, i el jurista Alfons López Tena, de l'Observatori de Dret Privat.

També van comparèixer en la nostra comissió l'Ajuntament de Palamós i la plataforma «Salvem Castell», i l'Ajuntament de Begues, que ens van explicar experiències anteriors de consultes d'àmbit municipal, de referèndums municipals, que també es regulen en aquesta llei.

Seguidament es va passar a la presentació i el debat de les esmenes, en diverses reunions de la ponència, que es va reunir durant els mesos de novembre a gener en diverses sessions de treball.

Som conscients que aquesta llei té un alt contingut polític i que la posició amb què vam anar els diferents grups de la cambra al debat en ponència condiciona avui segurament el suport o no a aquest projecte de llei. Malgrat tot, va ser un treball fructífer, van ser uns debats molt positius, i creiem que el treball en ponència, doncs, va ser, va portar a unes aportacions importants.

Passo tot seguit a explicar quin és el contingut del dictamen del projecte de llei que avui posem a votació i, per tant, quina serà la nostra llei de referèndums, que a partir d'avui es podrà aplicar a Catalunya.

El títol primer regula les disposicions generals, totes les qüestions que afecten tots els tipus de referèndum, tant els d'àmbit de Catalunya, com els d'àmbit local. L'article 3 defineix què és la consulta popular per via de referèndum. L'article 5 estableix quines són..., i aquí el que faré serà, doncs, destacar alguna de les aportacions i els debats que es van fer en la ponència. A l'article 5 la ponència va debatre sobre quines eren les persones legitimades per signar una proposta de consulta que es pugui debatre en aquesta cambra. Com vostès saben, les consultes per via de referèndum es podran impulsar també a través de les signatures dels ciutadans. I aquí es va fer una modificació respecte del projecte de llei amb què es va ampliar les persones que podran signar: no només els qui tenen la condició política de catalans en els termes de l'Estatut, sinó també totes les persones empadronades als municipis de Catalunya.

També es va fer una modificació sobre el termini que s'ha de respectar per presentar una consulta que ha estat rebutjada per aquest Parlament. Amb caràcter general, el termini per proposar noves consultes és de quatre anys, però en el cas que no hi hagi una majoria en aquesta cambra que el vulgui aprovar el termini només serà de la propera legislatura. Per tant, no limitem les futures majories polítiques que puguin haver-hi a decisions d'un parlament anterior.

El títol segon regula les consultes populars per via de referèndum d'àmbit de Catalunya, i és on hi ha la innovació jurídica més important, és on es crea aquesta nova institució, en regula l'objecte, en regula la seva tramitació. I, com vostès saben, els referèndums d'àmbit de Catalunya, les consultes populars per via de referèndum d'àmbit nacional, podran tenir, ser per iniciativa de dos àmbits: per iniciativa institucional podrà proposar un referèndum en aquesta cambra el Govern, ho podran proposar una cinquena part dels diputats o dos grups parlamentaris o ho podran proposar també els municipis, un 10 per cent dels municipis de Catalunya, per tant, actualment noranta-cinc municipis, que sumen 500.000 habitants; també els referèndums podran ser proposats, perquè aquesta cambra n'aprovi la proposta, a iniciativa popular, un 3 per cent de la població.

També en aquest títol s'han introduït uns canvis del procés de recollida i recompte de les signatures, de la seva autenticació, perquè l'experiència de les iniciatives legislatives populars ens

ha portat a modificar alguns aspectes del projecte de llei, per fer-lo més àgil, per donar més seguretat jurídica i per evitar que hi hagi llacunes.

El títol tercer regula les consultes d'àmbit municipal, que ja estaven regulades en un decret de l'any 1996, però que li donem rang de llei amb la seva inclusió en aquest projecte. La iniciativa també podrà ser d'àmbit institucional, per part de l'alcalde o una tercera part dels regidors per a la seva aprovació en ple, o iniciativa popular; en aquest cas s'estableix un graduat, que es va simplificar, que es va reduir el nombre de signatures, que depèn dels habitants de cada municipi.

El títol quart regula el procediment de convocatòria, en regula la seva tramitació a l'Estat perquè en faci l'autorització i en regula l'organització de les votacions, l'organització del dia del referèndum.

El títol cinquè introdueix l'ús de mitjans electrònics, on es va fer una simplificació de criteris, una nova reordenació, també en els debats de la ponència. Segurament l'ús de mitjans electrònics en aquestes consultes haurà d'esperar l'aprovació d'un nou règim electoral, però malgrat tot creiem que era important que, si fem una innovació per establir mecanismes de democràcia directa, ho fem no només en la institució, sinó també en les formes, i per tant es preveu l'ús del vot electrònic per a les consultes per via de referèndum.

I a continuació el projecte de llei conté una sèrie de disposicions transitòries, addicionals, derogatòries per acabar de donar consistència al text.

Després de la seva aprovació en ponència i en comissió, el Grup Parlamentari del Partit Popular va sol·licitar dictamen del Consell de Garanties Estatutàries. En aquest dictamen el consell ens suggeria dos canvis que, a la vista de les esmenes presentades pels grups, avui s'incorporaran en aquest projecte de llei.

En primer lloc, que quan parlem d'autorització de l'Estat no hem de dir a quina institució de l'Estat és que li pertoca autoritzar, sinó que serà l'Estat, amb la seva competència, que decidirà quina és la seva institució. I en segon lloc, s'elimina la previsió d'una majoria qualificada de dos terços en cas que una proposta de referèndum es tiri endavant sense el vistiplau del consell de garanties.

Per tant, avui aprovem una llei ambiciosa. Jo voldria agrair a tota la ponència els treballs, la voluntat de posar-nos d'acord en el màxim de qüestions; és evident que en algunes qüestions, també per les premisses amb què hi hem treballat i perquè és una llei profundament ideològica, doncs, no ens hi hem posat d'acord, però en altres sí. Per tant, voldria agrair a tots els diputats la seva tasca: a la diputada Dolors Batalla, del Grup de Convergència i Unió; a la diputada Lídia Santos, del Grup Socialistes; a la diputada Maria Àngels Olano, del Partit Popular; al diputat Lluís Postigo, d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i al diputat Albert Rivera, del Grup Mixt. Hi ha hagut un bon treball, malgrat, evidentment, aquestes diferències.

I no voldria acabar sense agrair als serveis de la cambra el seu treball i la seva ajuda: al lletrat, el senyor Ismael Pitarch; al gestor, el senyor Eduard Principal, i als serveis lingüístics, al senyor Joan Fibla. Entre tots, creiem que hem fet un bon treball. I esperem, doncs, que avui aquest projecte de llei tiri endavant finalment.

Moltes gràcies.

El president

Passarem seguidament al debat, amb la defensa de les esmenes reservades. I té la paraula, en primer lloc, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la il·lustre senyora Maria Àngels Olano.

La Sra. Olano i García

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, senyores i senyors diputats, per posicionar-nos sobre el projecte i el dictamen, també, del Consell de Garanties Estatutàries referent al Projecte de llei de consultes populars per via de referèndum de Catalunya.

Com ha manifestat el conseller, la llei sorgia amb la voluntat d'incorporar una nova fórmula de democràcia directa, i per tant van ser diferents les compareixences que van aportar al debat prou eines per veure com era l'enfocament i com es podia abordar aquesta temàtica. De fet, el Grup Popular va plantejar que nosaltres no hi estàvem oposats, no ens oposàvem a plantejar la

incorporació de noves fórmules dintre de la democràcia directa; estàvem oberts a veure quina era la manera amb la qual el Govern ens plantejava aquesta possible llei.

Però la veritat és que el moment en què va aparèixer i també el moment en què la llei es porta al Parlament no és un moment gratuït, no és un moment en el qual podem veure que hi ha hagut una necessitat, com ens ha manifestat el conseller, i per tant no veiem, des del Grup Popular, aquesta demanda, aquesta sol·licitud de la ciutadania per abordar aquesta fórmula.

La veritat és que, de totes les fórmules que es puguin introduir per consultar el poble i la ciutadania de Catalunya, el Partit Popular no en fa qüestió, d'això, però sí com s'utilitzen i com s'incorporen al dia a dia de la política.

Nosaltres pensem, des del Grup Popular, que s'ha perdut l'oportunitat de fer una llei de consultes com calia a Catalunya. I s'ha fet perquè aquesta llei apareix en el debat polític de Catalunya quan ja molta ciutadania, exclusivament el 20 per cent que pràcticament és el que defensa la independència i la sobirania de Catalunya, està dient que la llei ja està morta, que la llei no contempla el que pretenien d'aquesta llei, amb la qual cosa es reafirma la posició del Partit Popular: s'ha perdut una fórmula, s'ha perdut un moment important per tal d'abordar quins mecanismes podia contemplar aquesta democràcia directa.

Perquè no pel fet d'aprovar una llei tenim uns drets o no, de cap manera: la legitimitat no es guanya amb lleis, la legitimitat s'obté del respecte i de la credibilitat. I avui els que han impulsat aquesta llei perdran, amb la seva aprovació, la credibilitat.

Aquesta llei, com els deia, no és fruit de la casualitat. Aquesta llei obeeix a un pla sobiranista, a la crònica de la creació d'un estat propi. I, per tant, el Grup Popular diem: «Escolti'm, màxim respecte a les persones que pensen d'aquesta manera. Nosaltres som democràtics i ho respectem, però aquest no és el full de ruta nostre –aquest no és el full de ruta nostre–, i, per tant, no donarem recolzament a una llei que ho pretén.»

Però, abans de continuar volíem manifestar des del Grup Popular el respecte a totes les persones que han participat de bona fe en les consultes que s'han celebrat i en les que es puguin celebrar derivades d'aquesta llei, el nostre respecte. Perquè nosaltres no coincidim amb vostès, però respectem la seva posició, que no és pas la nostra, però la democràcia consisteix a respectar. Nosaltres respectem la seva presència, la seva manifestació de voluntat, i demanem el mateix per al posicionament del Grup Popular. Respecte a totes aquelles persones que inclús han estat utilitzades per alguns partits polítics, per treure el tema de la democràcia directa, per fer-ne bandera i per desdir-se'n avui, quan votin una llei que ja no respon als interessos d'aquest percentatge.

Han estat molts els episodis en els quals hem pogut veure la participació de la ciutadania, però també hem de fer una mica de memòria en aquest Parlament. Com els deia, aquesta és una llei que sorgeix quan el 2007 el senyor Carod anuncia que el Govern està treballant una llei de consultes, i ho fa després d'un debat de l'Estatut d'autonomia, amb un recurs presentat pel nostre grup, per tant un recurs que està pendent encara de sentència, i es comença a parlar de la llei de consultes. Per tant, quan ens parlin que la ciutadania impulsa ara aquesta necessitat, cal fer una mica de memòria i recordar que el 2007 un grup polític ja manifestava aquesta necessitat. Aquesta és la realitat.

Però és que encara més: han jugat al pla A, al pla B, i alguns deien ja el pla C. Pla A: «Estatut com vull», pla B: «Depèn de com quedi l'Estatut», pla C: «Fem un front contra el Tribunal Constitucional.» I ara ens plantegen de nou aquesta llei. Home, nosaltres pensem que..., nosaltres no compartim el seu debat, però com a mínim haurien de marcar un full de ruta i mantenir-lo, perquè el que no es pot fer a la ciutadania és enganyar-la. Perquè molta gent ha participat en les consultes, i ara veurem els temes col·laterals que entren dintre d'aquesta dinàmica.

Perquè s'està intentant vendre una confusió entre el que és la consulta per al dret a decidir amb altres debats, com poden ser el finançament de Catalunya o si el fet que els impostos que els recapti Espanya o Catalunya pot suposar una manera de consulta al poble de Catalunya. La veritat és que poc favor fem a la democràcia directa si intentem confondre la ciutadania en aquest sentit. Si no, que alguns partits que estan representats a la cambra i que diuen que sí a tot el que planteja el senyor Zapatero es plantin i manifestin que el sistema de finançament no ha estat tancat amb igualtat i que, per tant, no respon als seus interessos.

Perquè nosaltres no considerem que sigui oportú aprovar una llei de consultes quan ja s'està dient que s'ha de fer un front davant de la sentència del Tribunal Constitucional i quan s'està dient al territori, els que impulsen aquesta llei, que la retallada de l'Estatut suposarà el detonant per aconseguir el que volen. Aquest no ha de ser almenys el pretext amb el qual el Grup Popular abordava aquesta Llei de consultes populars.

Per tant, des del respecte a les persones que pensen diferentment de nosaltres i que veuen o visualitzen una Catalunya diferent de la nostra, des del respecte nosaltres diem que la majoria de catalans no volen la independència de Catalunya i que la majoria de catalans no entenen com en aquests moments, tal com està el país –que els ho vull recordar: 600.000 aturats, 180.000 persones sense llum, infraestructures col·lapsades–, avui estiguem parlant de la independència «solapada» a una llei que jurídicament serà coherent però que té aquest debat, que ja s'ha fet al carrer, que el debat de la Llei de consultes no es fa avui al Parlament, el debat de la Llei de consultes ja es va començar amb aquell full de ruta sobiranista a impulsar al carrer.

Per tant, el Parlament de Catalunya és per impulsar lleis que vénen d'iniciatives polítiques o de la societat civil, però no per començar a escalfar campanyes; com diuen alguns, «ara no toca». Ara toca defensar les possibilitats d'autogovern que té Catalunya, i en això ens trobaran, però no a donar suport a lleis que ja tenen la cobertura mediàtica i social feta. Perquè, si el que es pretén és incorporar fórmules de democràcia directa per anul·lar la presència i la representativitat que tenen els partits polítics, ens estarem equivocant. Les fórmules de democràcia directa, dintre de les quals el nostre país no té tradició però que és bo aportar-les, han de ser compatibles amb la legitimitat i responsabilitat que tenen els partits polítics.

Com els he dit abans, la desafecció política no s'arregla amb una llei. Es soluciona recuperant la credibilitat, i més: es soluciona quan els partits polítics compleixen el seu programa electoral. Aquí radica una de les problemàtiques que tenim a Catalunya: que res té a veure el que plantegen els partits que arriben al Govern amb el que després fan. Però, en tot cas, ens sembla que buscar altres fórmules per suplir aquests buits, com a mínim, és titllar la ciutadania de no coherent ni intel·ligent, i ens sembla que el poble de Catalunya, a través de les urnes, pot escollir lliurement l'opció política que més el representi, i, per tant, sap clarament, se'ls doni eines o no de democràcia directa, què és el que els convé als seus interessos.

Com els deia, la desafecció política no es soluciona amb una llei, i, per tant, no hem de crear expectatives que no es poden complir, perquè molts ciutadans de Catalunya es pensen que les consultes seran vinculants i que el Govern de Catalunya i que el Govern de l'Estat faran ara el que surti de la consulta, i se'ls ha d'explicar la veritat: que les consultes per via de referèndum, sobretot en l'àmbit autonòmic, dependran del que digui el Govern de l'Estat. I fins aquí hem arribat per tot això, això és l'expectativa que vostès han venut. Sí, sí, poden riure, però la veritat és que estan confonent encara més la ciutadania, estan fent una confusió i una cortina de fum que no ajuda de cap manera que la democràcia sigui una realitat a casa nostra.

El conseller ens deia que la societat reclama noves fórmules. Sí, sí, com el clamor de l'Estatut, que encara no tenim les competències adequades, encara no tenim el finançament adequat, encara que algun partit, com el nostre partit, els vam dir que no abordessin la reforma del finançament de Catalunya dintre de l'Estatut, i ja tindríem els diners per desplegar algunes lleis que a la gent li importen, per donar alguns recursos que a la gent li importen realment, com la Llei de la dependència, com els recursos. Només han de sortir al carrer o venir aquí al Parlament cada dimecres i veure com la gent demana solucions, però solucions reals. Els debats identitaris, en què alguns poden trobar-se còmodes, no ajuden a solucionar i ni a treure Catalunya de la crisi. D'aquesta manera serem pioners, però pioners en conflictes, pioners en confusió, i la ciutadania no ens està demanant això.

El conseller ens ha parlat d'eina i, sobretot, que cal donar la paraula al poble. Nosaltres, amb això, com ja hem dit, som totalment respectuosos, no només amb les urnes, sinó també amb qualsevol tipus de manifestació amb la qual el poble pugui tenir la paraula, només faltaria. Però no venguin el que no és. Nosaltres diem que no a aquesta llei, no al fet que el poble de Catalunya parli, que és molt diferent. Perquè, com els he dit, aquesta llei sorgeix ja amb una preconcepció del que hauria de ser i que alguns partits polítics, que són els que han impulsat aquesta via, al final s'han desinflat i no han estat capaços de plantejar-la. No era la nostra línia, com els hem dit. Nosaltres no estem,

com ha dit el conseller, amb el catalanisme polític. La nostra manera de defensar Catalunya és amb una Catalunya integrada, amb ple autogovern, però no amb la independència.

És per tot això que el Grup Popular no donarà recolzament a aquesta llei. Considerem que el fet de portar el dictamen al Consell de Garanties Estatutàries, doncs, aporta que a la llei s'hagin introduït dos matisos importants. Un, com ha comentat el relator, és el fet que no podem dir des de Catalunya quin organisme de l'Estat serà el que haurà de decidir. Una altra vegada es plantejava la consulta com un enfrontament Catalunya-Espanya; hi ha moltes coses a corregir en la tècnica i en la relació entre Catalunya i Espanya, però no per la via de l'enfrontament, com pretenia fer la llei. I l'altra són les majories, la majoria de dues terceres parts, canviada per la majoria absoluta. Estem satisfets de la matisació que ha fet el consell, considerem important que s'hagin incorporat aquestes dues matisacions, que afecten alguns articles del mateix text.

I, per tant, des de la discrepància, també vull manifestar al relator que ha estat una ponència interessant, en la qual tots els grups han pogut defensar el seu posicionament, doncs, d'una manera adequada i parlamentària, com no podia ser d'una altra manera. I, per tant, tornem a reiterar el respecte a les persones que veuen en aquesta llei un full de ruta en la creació d'un estat català. Nosaltres considerem que l'encaix de Catalunya dintre d'Espanya no ha d'obeir a aquest pla sobiranista, però sí que ens preocupa que es vulguin utilitzar les lleis per confondre la ciutadania, per vendre'ls, com s'està venent, que si estiguéssim en un estat propi català no tindríem la situació de crisi. Hem de començar a veure amb quina responsabilitat el Govern de Catalunya pot entomar els problemes i quines solucions aporta. I la veritat és que, si no hi ha responsabilitat interna, tot el que es pugui derivar dels mitjans de comunicació o de les fotos que puguin fer per raó d'aquesta llei no aportarà el que realment necessitem. Necessitem solucions i passant per l'autocrítica de la gestió que fem dels recursos. No ens n'oblidem: l'optimització del nostre Govern i dels nostres recursos econòmics és realment la responsabilitat que tenim i l'únic camí pel qual podem aportar solucions a la ciutadania. Això és el que ens estan demanant.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, per defensar les esmenes del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, la il·lustríssima senyora Dolors Batalla.

La Sra. Batalla i Nogués

Moltes gràcies, senyor president. Diputats..., bé, voldria començar les meves paraules donant les gràcies, també, a totes les persones, els tècnics d'aquesta cambra, els que van venir a les compareixences i, naturalment, doncs, a tots els polítics i a la feina que s'ha fet durant la ponència, que ara no repetiré, atès que ja han estat mencionats anteriorment, i, per tant, faig meves les paraules amb les quals s'ha fet aquest agraïment.

El dia que vam fer el debat a la totalitat d'aquest projecte de llei, Convergència i Unió no vàrem presentar una esmena a la totalitat. I, tot i que ja els vam dir que creïem que de motius per fer-ho no ens en faltaven, no ho vam fer com a mostra de la voluntat que teníem d'intentar fer un bon treball en ponència, introduir canvis substancials en aquesta llei i que finalment arribés el dia d'avui i la poguéssim acabar aprovant plegats.

Aquell dia els vàrem dir que consideràvem que aquesta llei partia d'un enfocament equivocat, que era incompleta i que també s'autolimitava, i que per això globalment la vèiem com una llei poc ambiciosa i que suposava per nosaltres una renúncia a desplegar al màxim totes les competències que l'Estatut ens dona i, per tant, el nostre autogovern. Els vàrem dir aleshores, i ho seguim pensant, que en lloc de fer una llei només de referèndums nosaltres hauríem estat partidaris de fer una llei que desplegués totes les competències que fixa l'article 122 de l'Estatut. Consideràvem que això hauria pogut ser més lògic, més ordenat i fins i tot més ambiciós. Els dèiem que en fer-ho així estaven desaprofitant l'oportunitat de regular que des de Catalunya poguéssim celebrar consultes populars no referendàries i que no requeririen l'autorització de l'Estat, i que vostès, en regular només els referèndums, que sempre requereixen l'autorització de l'Estat, no feien possible que a Catalunya poguéssim celebrar una consulta sobre algun tema que ens pogués interessar molt sense haver de demanar permís a l'Estat.

Algunes de les autolimitacions que els esmentàvem era, per exemple, el fet..., un fet que després s'ha corregit, que és que quan parlaven de l'autorització de l'Estat, feien referència a l'òrgan concret, feien referència al Govern de l'Estat. És evident que, si els catalans en algun moment volem celebrar un referèndum i hem de demanar autorització, ens serà més fàcil aconseguir-la si aquesta depèn, per exemple, del Congrés dels Diputats, on podem fer sentir la nostra veu i podem votar a favor de la celebració d'aquest, que no pas si depèn només de l'executiu espanyol. Sabent que l'ordenament constitucional no ens obliga que sigui el Govern de l'Estat, sabent que ens pot ser més fàcil, atès que segons la conjuntura política ens pot interessar més utilitzar una via o una altra, sabent això, no enteníem per què havien triat aquesta fórmula i no la genèrica de l'Estat, que podia deixar més portes obertes.

Això ha estat corregit, perquè afortunadament aquesta limitació s'ha corregit després del dictamen del Consell de Garanties Estatutàries, que ha posat en evidència que no correspon al legislador català fixar l'òrgan de l'Estat que ha de ser o ha d'emetre l'autorització. Per tant, valorem positivament això, i gràcies a això, doncs, alguna esmena de Convergència i Unió que anava en aquest sentit serà, finalment, acceptada.

També volem destacar la nostra satisfacció per les conclusions del dictamen del Consell de Garanties Estatutàries, perquè nosaltres considerem que en els fonaments jurídics es troba el reconeixement de la possibilitat de regular les consultes ciutadanes no referendàries. Això, per exemple, ho trobem quan aquest dictamen diu: «Entre les possibles formes de consulta popular, aquesta llei ha optat per regular les que s'instrumenten mitjançant referèndum», o també quan després, parlant del referèndum, el qualifica com «una espècie del gènere consulta popular».

És per aquest motiu que Convergència i Unió, després de veure aquest dictamen, vam tornar a presentar les esmenes, tot i que sabem que finalment no seran acceptades, i, per tant, aquesta llei continuarà regulant només la figura del referèndum.

Així, doncs, una llei mal enfocada, per nosaltres, incompleta i poc ambiciosa. Així és com va entrar aquesta llei en aquest Parlament. Ara toca veure quin és el resultat a dia d'avui, quins canvis ha sofert i quines millores, i què ha passat durant tot el procés de tramitació. Malauradament, els hem de dir que per nosaltres, aquesta llei, a dia d'avui, continua sent des del punt de vista nacional el mateix que era quan va entrar en aquest debat a la totalitat. Per nosaltres, aquesta llei és l'expressió d'una renúncia; això sí, disfressada d'ambició.

Convergència i Unió hem presentat un conjunt d'esmenes, la majoria de les quals anaven dirigides a introduir en aquesta llei el reconeixement i la regulació d'aquestes consultes populars no referendàries, que no requereixen l'autorització de l'Estat. Nosaltres, coneixedors de la sentència del Tribunal Constitucional de l'11 de setembre de 2008, que fixa jurisprudència sobre quin tipus de consultes populars han de ser considerades un referèndum, coneixedors, doncs, de tot això, vam presentar esmenes que definien la consulta popular alternativa, i també una proposta de regulació que fa possible la seva realització sense caure en dos dels supòsits que el Tribunal Constitucional fixa com a determinants per qualificar una consulta com a referèndum, i que són la utilització del cens electoral i l'ús de l'Administració electoral.

Concretament, els hem proposat la creació del registre de consultes ciutadanes, com a instrument de participació directa dels ciutadans, i que podria estar format pels majors d'edat que tenen el veïnatge civil a Catalunya, d'acord amb el que estableixen els articles 14 i 15 del Codi civil; els majors d'edat de nacionalitat espanyola que tenen dos anys de residència al país, i els majors d'edat estrangers que acreditin cinc anys de residència consecutiva a Catalunya.

L'elecció d'aquestes categories no ha estat capritxosa, sinó que respon únicament a la voluntat de trobar una fórmula que sense basar-se en el cens electoral faciliti que pràcticament la totalitat dels ciutadans de Catalunya puguin participar en aquestes consultes no referendàries. A més, el fet que la condició del veïnatge civil català s'utilitzi de forma habitual facilita la creació del procediment a seguir, sense la necessitat d'utilitzar l'Administració electoral, que és, com acabo de dir i com tots vostès saben, l'altre element que d'acord amb el Tribunal Constitucional esdevé decisiu per determinar que una consulta sigui un referèndum.

Així doncs, els hem proposat una figura, la consulta ciutadana, i també un mecanisme per realitzar-la, un mecanisme que, al no utilitzar ni el cens ni l'Administració electoral, la converteix en una

modalitat de consulta que no és un referèndum i no requereix l'autorització de l'Estat. Tot i així, vostès s'han negat a introduir-la en aquesta llei.

Els motius pels quals vostès no han acceptat aquesta proposta, que la convertiria, al nostre entendre, en una llei molt més ambiciosa, que sí que desplegaria al cent per cent les noves competències que ens atorga l'Estatut, han de ser merament polítics, i dic que poden respondre només a una falta de voluntat política per diverses raons.

No és possible que el motiu sigui que la proposta tingui deficiències tècniques, que les pot tenir –les pot tenir. I dic que no és possible que aquesta sigui la raó del seu rebuig perquè en tot moment hem dit que aquesta era *una* proposta, la proposta que nosaltres hem trobat; una proposta que té la virtut de no basar-se en una cosa artificial, construïda ni forçada, sinó en una tradició tan antiga com el Codi civil, però on sempre ens hem disposats a parlar-ne, a mirar i a estudiar si hi havia alguna opció tècnicament millor. Però vostès en aquest aspecte ja no hi han volgut entrar, i no han volgut entrar a parlar-ne o a discutir-ho perquè en tot moment la seva opció ha sigut la de no introduir aquesta figura en aquesta llei.

Tampoc és possible que la seva negació respongui a la consideració que les mateixes... poden xocar o són contràries a l'ordenament constitucional. Vostès, tot i que saben, doncs, que és possible la seva regulació, han renunciat a fer-ho. En què ens basem per dir que, malgrat que saben que això és possible, renunciïn a fer-ho? Miri, els en posaré uns quants exemples.

Un exemple és el fet que el mateix Ajuntament de Barcelona té regulada en les normes de participació la figura de la consulta ciutadana, que no és altra cosa que la modalitat de consulta que nosaltres els estem plantejant d'introduir en aquesta llei. Suposo que les forces polítiques que donen suport a l'Ajuntament de Barcelona són conscients que això no xoca amb l'ordenament constitucional, perquè, si no, no l'haurien pas regulat.

Una altra mostra d'això és també el fet que vostès, durant el tràmit de la ponència, van oferir-nos una proposta de transacció a canvi que retiréssim les nostres esmenes. Concretament, la proposta era fer una disposició addicional final, en la qual es deia de forma genèrica que una altra llei regularia aquestes consultes. Nosaltres no la vam poder acceptar, perquè enteníem que no reunia prou garanties, al no comportar un calendari i, tampoc, al no haver acceptat regular, aquesta proposta..., o fer un projecte de llei que es tramités en paral·lel i de forma immediata a l'aprovació de la llei que avui discutim. Per tant, creiem que des del moment que ens van oferir aquesta proposta de transacció hem de considerar-la seriosa i que consideraven que sí que és possible regular-les.

Voldríem destacar també algunes contradiccions. Nosaltres considerem que, com els deia, hi ha aquesta falta de voluntat política. Hem de dir que considerem una contradicció, per exemple, que un dels partits, en aquest cas Esquerra Republicana, que impulsa arreu del territori la celebració de les consultes dites «sobiranistes» es negui, per altra banda, a regular-les en aquest Parlament. Perquè, hem de dir clarament a tots aquells que hi participen que aquestes consultes, per aquesta llei, no es poden regular.

També ens sembla una contradicció que en el preàmbul es reconegui i es digui que es vol anar al màxim de competències i després es reguli només aquella única competència que és la que requereix l'autorització de l'Estat.

Mirin, durant aquests mesos hem sentit moltes coses sobre la Llei de consultes. Hem sentit, per exemple, valoracions dels grups que donen suport al Govern. Hem arribat a sentir i se'ns ha dit, per exemple, que Convergència i Unió, com que esperàvem governar, el que passa és que no volíem que se celebressin consultes. També s'ha arribat a dir que això és culpa del pacte Mas-Zapatero, això també ho hem sentit, i tantes i tantes coses. Molt bé, és la seva opinió, nosaltres la respectem, però no la compartim. Nosaltres, no és que no vulguem que es facin consultes, el que no volem és que per fer consultes hàgim de demanar sempre permís a Madrid. Però és la seva opinió. Ara els diré quina és la nostra, d'opinió. (*Remor de veus.*)

Nosaltres considerem que aquesta llei és més simbòlica que efectiva. Considerem que forma part d'un paquet de lleis simbòliques, lleis que vostès estan tirant endavant perquè són referents i perquè necessiten poder dir que les han impulsat i aprovat. Deixant de banda la part de gestió de govern en el tema econòmic, polítiques d'ocupació, etcètera, que ja vam tenir un debat monogràfic

fa pocs dies i coneixen quina és la nostra opinió, deixant de banda això, si ens fixem només en el balanç pel que fa a l'avenç nacional, nosaltres considerem que aquesta legislatura havia d'haver progressat molt més en autogovern.

Nosaltres, en aquest sentit, el balanç que fem no és bo. Nosaltres, per exemple, considerem que Esquerra Republicana no ha utilitzat el fet i la seva condició de ser una força decisiva en el tripartit i que no ha utilitzat la seva capacitat d'influència per forçar que des del Govern de la Generalitat es tingués una postura més ferma i més exigent respecte al Govern central. En lloc d'això, en l'àmbit l'avenç nacional considerem que més aviat han tingut una actitud de seguidisme vers la política socialista.

I els dic això perquè, mirin, respecte a les consultes, bé que ho sabem, que els socialistes no estan d'acord amb això. La setmana passada, a la Comissió d'Afers Institucionals vam aprovar una proposta de resolució de recolzament d'aquestes, i ho vàrem fer amb una majoria alternativa i amb els vots en contra dels socialistes. Aquesta majoria alternativa hauria pogut servir també per aprovar avui aquesta llei, i vostès saben que l'haurien tingut, perquè així els ho vam fer saber. Però, en canvi... (*Remor de veus.*) Sí, sí..., no, no, així ho vam fer, fa molts mesos, i els vam fer aquesta oferta. Però vostès han optat per l'altra via: han optat per retallar part d'aquestes coses que podien regular-se en aquesta llei. I per tant, en tants i tants temes importants, vostès no s'han plantat. Però no només no s'han plantat exigint que, com els deia, el Govern central complís els deures i compromisos amb Catalunya, sinó que nosaltres considerem que amb aquesta actitud més aviat han contribuït a tapar alguns d'aquests incompliments, perquè els han anat justificant. D'exemples en podríem dir molts, però em sembla que el més clar és el del sistema de finançament. Aquesta actitud l'han vist molts ciutadans, que ara estan decebuts, i molts de vostès ho saben, això.

És per això que, ara que vénen eleccions han d'aprovar de pressa i corrents, ben o mal fetes, tot un conjunt de lleis que són referents, són símbols –aquest matí en tenim un exemple–, encara que només sigui per dir que les han impulsat i les han aprovat. Estem en temps d'aprovacions de lleis exprés, i dic «exprés» perquè tot va per la via ràpida, per la via d'urgència, compareixences mínimes, i la qüestió és tirar-les endavant i aprovar-les com sigui –aprovar-les com sigui.

La llei de vegueries que avui també discutirem és un altre clar exemple d'això. I, mirin, tal com quedarà, vostès poden dir que han impulsat aquesta llei de vegueries, però els asseguro que no poden dir que s'ha arreglat o que tenim un model propi d'organització territorial per al país. I això és greu. Intentar fer veure que temes com aquests estan ben resolts quan no ho estan és fer un mal favor al país. Perquè, a més, els diré una altra cosa: segons quins temes, si han de quedar mal resolts, potser més val que quedin per resoldre.

Nosaltres tenim l'obligació de denunciar aquesta manera de fer, aquesta pràctica política que consisteix a fer veure o intentar fer veure que les coses, aquelles sobretot simbòliques, s'estan afrontant, perquè són coses de les quals fa molts anys que parlem. Però, mirin, amb la llei de consultes ha passat exactament el mateix: és una llei simbòlica, és un símbol, i per tant, com els deia, forma part d'un paquet, és una més d'aquestes lleis simbòliques. I hi insisteixo i repeteixo això de «simbòliques», perquè només a través de lleis com aquestes vostès poden recuperar aquesta pàtina nacionalista que necessiten de cara a les eleccions. Ara, a través de gesticulacions i símbols, el que s'intenta és intentar maquillar o tapar el resultat que, almenys en la part de balanç pel que fa al progrés nacional i de l'autogovern, vostès no han sigut capaços de fer durant aquest temps que han estat al Govern.

Per tant, així és com nosaltres veiem aquesta llei, una llei que ens agradaria haver pogut donar-hi recolzament, perquè nosaltres sí que considerem que és important que es puguin fer referèndums a Catalunya. De fet, fins ara, els ajuntaments, com vostès saben, ja podien fer referèndums, i vam veure en les compareixences que en molts casos no se'n feien perquè el fet d'haver de demanar permís a l'Estat suposava un procés «farragós» i que només s'havia fet en un cas, el de Palamós, si no ho recordo malament. Per tant, com hem sentit alguns dies...

El vicepresident primer

Senyor diputada...

La Sra. Batalla i Nogués

...aquesta llei és una llei de país, i nosaltres hi estem d'acord, però el que no entenem, sincerament, és que precisament per ser una llei així vostès s'hagin autolimitat d'aquesta manera, havent pogut tenir aquesta majoria alternativa i fer una llei molt més ambiciosa, que a més dels referèndums poguéssim celebrar, també, aquestes altres consultes; unes consultes que, malgrat que no tinguin conseqüències jurídiques o no puguin tenir el caràcter vinculant, és un exercici saludable que els catalans hauríem de poder fer.

Moltes gràcies... És per tot això que nosaltres no donarem recolzament a aquesta llei.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora diputada. En nom del Grup Mixt, per a la defensa de les seves esmenes i el posicionament sobre el text del dictamen, té la paraula el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. Consellers, diputats i diputades, estem aquí per posicionar Ciutadans sobre les esmenes, l'esmena a la totalitat que vam presentar al seu dia en aquest projecte, i les esmenes reservades en aquest Ple.

Hem sentit el conseller Ausàs, en un exercici de quadratura del cercle, intentant parlar de la finalitat de la llei però sense parlar-ne, intentant no parlar dels referèndums dels caps de setmana però parlant-ne, intentant no molestar el president de la Generalitat i el PSC però molestant-los... Hem vist un discurs, francament, sincerament, els que coneixem el que hi ha darrere aquesta llei..., conseller, vostè ho ha intentat, ha intentat fer aquesta quadratura del cercle, però, francament, se li ha vist una mica el llautó. Jo crec que, per bé de vostè i malament per al Govern i, sobretot, per als catalans.

Perquè vostè ha fet un relat parlant de la democràcia, l'increment de la democràcia. És a dir, increment de la democràcia, i després en parlarem..., hi han moltes mesures per incrementar la participació democràtica, però el problema és que l'independentisme entén que el foment de la democràcia és fer consultes independentistes, que això és el que vol la gent, i així la gent se sent més vinculada a la política, i així tothom se sent representat.

Hi ha un problema de base, que és que no tothom és independentista. És més, amb tots els respectes, la immensa majoria de catalans no ho som. Per tant, si vostès volen anar cap a la independència, tenen tot el dret del món a defensar-ho aquí, que els votin els ciutadans i que ho reflecteixin a les urnes, tenen tot el dret del món a fer propostes. Ara, el que no podem fer una majoria de catalans, amb els problemes que tenim reals a Catalunya, és posar prioritats en allò que no és prioritari per a la majoria de catalans.

Però, clar, alguns poden dir: «Bé..., la llei, en forma, és constitucional.» Sí, ja ho vam dir; des de Ciutadans ho vam dir en el debat de la totalitat. No és un problema de constitucionalitat. I per això tampoc vam fer esmenes ni vam parlar del Consell de Garanties; crec que hem estat coherents. Vam dir: «Això és un problema que es generarà a futur i polític.» I ara explicarem per què es genera aquest conflicte a futur i polític, i no constitucional o jurídic. És més, hem fet esmenes subsegüents al mateix dictamen, per adequar a aquest dictamen la llei que ens porten avui aquí.

Però, miri, el senyor Puigcercós..., que no hi és ara mateix però segur que ens està escoltant..., el senyor Puigcercós va demanar i va dir públicament en unes declaracions que la següent legislatura no donaria suport a cap Govern ni a cap president que no volgués fer un referèndum vinculant sobre l'autodeterminació a Catalunya. Això és el que va dir el senyor Puigcercós. I el senyor Ausàs, que crec que forma part del partit del senyor Puigcercós, diu que això ha de ser una llei que doni veu plena a la ciutadania de Catalunya, que pugui parlar de qualsevol assumpte que faci referència als catalans. Per tant, també –també–, sobre allò que no poden decidir competencialment els catalans, que és sobre l'autodeterminació. Per tant, aquí hi ha el primer punt on no estem d'acord. Podem parlar d'allò que ens competeix, d'allò que no, no; i vostès fan trampa aquí –i després parlarem de la trampa–, perquè volen parlar de democràcia i la democràcia vol dir «jo puc preguntar el que jo vulgui sense respectar les normes i sense respectar les competències de cadascú».

I diran «en aquesta llei no es diu que nosaltres podem fer referèndums il·legals o que no siguin constitucionals.» No. Però el que jo... –em jugo amb vostès el que vulguin– tindrem, lamentablement, en un futur..., perquè vostès ja ho han dit públicament, no és que sigui jo ara aquí

un d'aquells que té una bola de vidre davant, no, perquè ho han dit públicament, és que vostès volen fer un referèndum d'independència a Catalunya. I aquest..., aquesta llei és l'instrument, l'eina que vostès volen fer servir per fer-lo.

I vostès estan en el seu dret, dret i coherència, perquè vostès volen la independència a Catalunya, i és la seva única finalitat, és per a l'únic que treballen cada dia. Però, clar, el problema és que hi ha un govern que hi ha el PSC i Iniciativa, hi ha una cambra que representa els ciutadans de Catalunya, hi insisteixo, el 83 per cent de catalans es confessen no independentistes. Per tant, tenim un problema de prioritats, de quines són les prioritats dels ciutadans de Catalunya i de quina és la prioritat d'aquesta cambra i qui ens porta aquestes prioritats i qui les consent, perquè en el fons –després en parlarem–, vostès fan la seva feina d'independentistes, el problema és que diuen el president Montilla i el PSC. Aquesta és la realitat.

Però, miri, mesures de democràcia se n'han posat moltes a sobre la taula i el seu grup, entre d'altres, no les ha volgudes. En aquesta cambra Ciutadans va proposar limitar els mandats dels presidents i dels consellers de la Generalitat. Vostès s'hi van oposar, senyor conseller Ausàs, i tota la cambra menys Ciutadans. Hem parlat de llistes obertes en el debat de la llei. Una bona part de grups d'aquesta cambra no han volgut ni sentir a parlar de llistes obertes. Per tant, no ens omplim la boca de democràcia! Això és més democràcia. Això és avançar democràticament, donar veu per un sistema democràtic a la llei electoral de com limitem els mandats i les persones que fan política, de més transparència, publicant, com deïem i com han proposat, i hem proposat nosaltres també, en aquesta cambra en el tema dels sous públics, en el tema dels béns públics.

És a dir, podem fer avenços democràtics? Sí, hem de fer avenços democràtics, perquè, si no, els ciutadans donaran l'esquena als seus representants públics. Aquest és el gran repte que tenim, però no fem consultes d'independentisme, senyor Ausàs! Jo respecto que vostès les vulguin fer, però no ens vengui això com la solució perquè la gent participi més. Perquè, miri, sap què passa? Que mentre avui estem aquí parlant de les consultes sobiranistes o independentistes, mentre parlem després de les vegueries, que ningú ho ha demanat, només vostès, resulta que hi ha cent mil catalans encara sense llum, i resulta que tenim més de sis-cents mil aturats, i resulta que els problemes reals dels catalans no tenen res a veure amb els problemes que vostès generen en aquesta cambra, perquè els generen vostès, i un govern ha de posar solucions, no problemes, i vostès porten problemes en aquesta cambra.

I, per tant, els ciutadans veuen que avui, que ens estaran veient, també és veritat que el senyor Saura va dir ahir que la gestió de la nevada ha estat eficaç, col·labora molt en aquesta desafecció..., però la realitat és que estaran veient un debat avui sobre vegueries o sobre els referèndums independentistes. És aquesta la prioritat dels ciutadans de Catalunya? Ho preguntem als ciutadans de Catalunya? Miri, pregunti, llegeixi en el CEO, el Centre d'Estudis d'Opinió, digui-li quines són les seves prioritats i quines són les prioritats d'aquesta cambra. Res a veure. Les prioritats d'aquesta cambra no són les mateixes, i aquest Govern no exporta les prioritats d'aquesta cambra, les mateixes que tenen els ciutadans de Catalunya. Per tant, no podem, ni per forma ni per fons, parlar i donar suport en aquesta llei.

Però també han parlat abans, han parlat també de l'esmena sobre l'empadronament... I jo vull fer una reflexió. Aquí resulta que alguns grups polítics, entre ells Esquerra Republicana, a l'Ajuntament de Vic neguen l'empadronament als immigrants, i després els volen per anar a votar les consultes. Això és una vergonya! –això és una vergonya! Escoltin..., com diuen en castellà: *o todos moros o todos cristianos*. Bé, doncs, en aquest cas, resulta que vostès volen que els immigrants puguin participar en les consultes, que em sembla raonable que es pugui plantejar aquest debat, perquè són ciutadans també de Catalunya, però resulta que per donar sanitat o col·legi, llavors no. (*Veus de fons*.) Doncs, parlin vostès amb els seus regidors a Vic, perquè és el que van votar. (*Veus de fons*.) Sí, sí, sí..., els regidors de Vic, d'Esquerra Republicana, van votar això. Ho sento, ja sé que sap greu que els ho digui aquí... Van vostès molt de «progres», però no ho són. Això no és progressista! –això no és progressista! L'independentisme i el nacionalisme mai no poden ser progressistes –mai–, per definició, perquè sempre van contra les llibertats individuals i a favor d'una suposada llibertat col·lectiva que no és tal. Per tant, vostès tampoc són coherents en això. I, per tant, és hipocresia política donar drets polítics a uns ciutadans quan els neguen drets socials. És molt greu! Miri, els drets socials per davant i els ciutadans de Catalunya que treballen, viuen aquí i

contribueixen al progrés de Catalunya han de tenir drets socials, i després parlem dels drets polítics.

Una altra qüestió important, per nosaltres, d'aquesta llei. Aquesta llei, com deia abans, i com citava el senyor Puigercós, ja sabem perquè la volen fer servir. I vostès estan en el seu dret, però la pregunta és: el Partit Socialista de Catalunya, el president Montilla, què està fent?, què fa?, mirar cap a un altre costat?, vota a favor d'aquesta llei? Que no saben el president i el PSC que aquesta llei serà l'instrument que el senyor Puigercós ja ha dit que farà servir? A vostès els és igual? Els és igual? No els importa que això sigui així per tal de governar?

Escoltin, portem quatre anys de legislatura, pràcticament, i han fet vostès tot allò que ha dit Esquerra Republicana sempre! O sigui, és que no han governat vostès! El president Montilla no ha governat, ha governat Esquerra Republicana i Iniciativa, de vegades. (*Remor de veus.*) El president Montilla és un «txollo» per l'independentisme –és un «txollo» per l'independentisme– perquè fa allò que vol l'independentisme, i amb tots els respectes pel president, evidentment. (*Persisteix la remor de veus.*)

Per tant, aquest president «txollo» per l'independentisme...

El president

Si us plau, si us plau..., senyores i senyors diputats...

El Sr. Rivera Díaz

...per cert, que també ho va ser el senyor Zapatero per aprovar l'Estatut... Però aquí, a Catalunya, el president Montilla mira cap a un altre costat. Hi ha un error. I m'adreço especialment als diputats del PSC: mirant cap a un altre costat no se solucionen els problemes. I, és més, els que generen els problemes els tenen vostès en el mateix Govern; i ho saben molts ciutadans i, sobretot, votants socialistes.

Fem una consulta?, una consulta popular també? Preguntem als socialistes què els sembla que aprovem aquesta llei? Els preguntem què els sembla que aprovem un instrument per fer referèndums independentistes? És aquesta la prioritat dels votants i dels ciutadans d'idees socialistes a Catalunya? Vostès ho sabran –vostès ho sabran–, però no és aquesta la realitat de Catalunya. La Catalunya real no té com a prioritat fer referèndums d'independència. I vostès ho saben, però han d'acabar la legislatura i aguanten el que sigui. I això no pot ser. Perquè, al final, si un va deixant fer al final el PSC, quan acabi la legislatura, doncs, Esquerra Republicana farà el que calgui per trobar els seus objectius i, si ha de deixar el PSC abandonat a un costat l'abandonarà... (*Veus de fons.*) Evidentment, que ho farà, no ho dubtin de cap manera. Per tant, vostès sabran el que fan.

Jo, sincerament, penso que el PSC hauria de fer de Partit Socialista, i el que hauria de fer és mirar per l'interès, per la igualtat, per la realitat a Catalunya i no estar treballant per l'independentisme i col·laborant amb l'independentisme a Catalunya.

Parlem també, i ho ha dit el conseller, ho ha dit en altres vegades en les vegueries, no?: «Això són instruments del catalanisme polític.» Clar, està molt bé; però és que el catalanisme polític és una part de Catalunya. I tota aquella Catalunya real que no és el catalanisme polític? Què fem? No participa? No se'ls demana opinió? Tant que parlem d'opinió! On està la Catalunya real reflectida aquí? Enlloc, perquè el catalanisme polític és una minoria, és una part de societat; són uns tentacles, en definitiva, d'un catalanisme polític, d'una burgesia política, d'uns instruments econòmics que fa trenta anys que vostès treballen utilitzant l'Estat autonòmic. L'Estat autonòmic l'estan utilitzant per aconseguir la independència. I això es diu d'una manera..., l'article 6 del Codi civil, quan un utilitza una llei –quan un utilitza una llei– amb finalitats absolutament contràries a la llei, d'això se'n diu «frau de llei». D'això se'n diu «frau de llei» en termes jurídics. Vostès estan utilitzant l'Estat autonòmic com estació, com a *kleenex*, eh?, com un *kleenex* que després llençarem, utilitzant-lo per arribar a la independència.

Doncs, escolti'm, per altres, els que estem d'acord amb el pacte constitucional, els que estem d'acord amb l'Estat autonòmic, els que volem conviure a Catalunya, nacionalistes i no nacionalistes, els que volem convivència i no-confrontació, no creiem que l'Estat autonòmic sigui un *kleenex*. Creiem que és el nostre àmbit de treball i és el nostre àmbit de convivència. I, per tant, des de

Ciudadans defensarem fermament aquest estat autonòmic entès com un estat autonòmic de convivència entre ciudadans espanyols de diferents parts d'Espanya.

Aquest és el nostre marc i és el marc vigent, no cal oblidar-ho. Si vostès volen canviar aquest marc, se'n van al Congrés i a les Corts, tenen la majoria per canviar la Constitució, i la canvien; però no ens vinguin a canviar, via lleis autonòmiques, via consultes de cap de setmana, en definitiva, el nostre marc de convivència que tant ha costat aconseguir, per cert, després de quaranta anys de dictadura. Per tant, com que això ha costat molt d'aconseguir ho hem de defensar i hem de treballar per conèixer.

Perquè, miri, al final aquests instruments no serviran més que per dividir els catalans: entre bons i dolents, entre independentistes i no independentistes, entre nacionalistes i no nacionalistes... Farem això. No estem..., quan vostès parlen de cohesió, quina cohesió? Si el que volen vostès és reflectir que hi ha una part de Catalunya que vol la independència i la immensa majoria que no la vol. Doncs, escolti'm, no utilitzin aquests instruments per dividir els catalans. Necessitem convivència. Necessitem respecte. Necessitem respectar els altres. Jo li ho deia, senyor conseller, al principi, i crec que ho he dit en aquesta cambra moltíssimes vegades, respectem profundament que hi hagi persones que creguin que la millor manera que funcioni millor el tren, com hem vist ara amb el traspàs, sigui la independència o tenir més competències. Jo ho respecto; ara, no ho comparteixo.

Sí..., hi ha gent que ho demana, que els trens funcionen millor quan els té Catalunya o quan tenim Mossos d'Esquadra en comptes de la Policia Nacional o la Guàrdia Civil... És una forma d'entendre-ho, és respectable... Si vostès creuen que això és una millor manera de gestionar les coses, que els ho preguntin als que estan aturats encara en algunes carreteres de Catalunya. Potser sí, potser és veritat. Però, sincerament, aquesta via –aquesta via– ha de ser de convivència i hem de compartir aquest espai autonòmic.

I nosaltres el que creiem és que l'única forma de compartir és no dividir. En tot cas, és respectar una Catalunya de tots, on tots, indiferentment de la nostra identitat individual, de les nostres característiques, de la nostra ideologia, puguem conèixer. I vostès amb això el que volen trencar és la convivència.

Perquè, miri, al final tots els nacionalismes són iguals, tots: volen confrontació i separació –confrontació i separació. I nosaltres volem convivència i respecte. Ciudadans volem convivència i respecte a Catalunya. I creiem, sincerament, que és possible a Catalunya conèixer i respectar-nos mútuament. Ara, si vostès volen incendiar aquest camp, tot el dia, intentant fer una espurna a veure si incendia..., a veure si pren això..., i aconseguim que hi hagi una majoria que demani independència... Doncs, miri, no està funcionant gaire bé, tot s'ha de dir, els caps de setmana. No està anant gaire bé la cosa, no? O sigui que, facin-s'ho mirar si realment aquesta és la prioritat dels catalans. Però, en qualsevol cas, no utilitzin instruments legislatius. I això, hi insisteixo, no és només responsabilitat d'Esquerra, sinó del president Montilla que ho tira endavant i hi dóna suport.

Per altra banda, parlant, precisament, de dividir..., s'ha parlat abans i s'ha fet referència a la sentència del Constitucional. Miri, Convergència, si vostès creuen que la seva estratègia és ser més nacionalistes encara..., doncs, també el senyor Mas que suposo que ho tenen vostès mirat, i, per tant, si creuen vostès que aquest instrument no és prou..., no garanteix prou aquesta sobirania i aquesta independència... És molt respectable. No hi entraré. Crec que estan en el seu dret a plantejar-ho. Però, sincerament, si vostès volen governar Catalunya també haurien de conèixer una mica la pluralitat de Catalunya. No tots els catalans volem la independència. Facin-s'ho mirar, perquè seria bo que governessin per tots, si els toca governar, i que no governin només per als seus. Estaria molt bé trobar en un futur un govern a Catalunya obert que pogués respectar tots els catalans, però, sincerament, no són vostès els que plantegen aquesta llei. Per tant, respectem les seves esmenes tot i que no les compartim en cap cas.

I, finalment, nosaltres votem en contra, en la forma i en el fons aquesta llei. Hem fet una sèrie d'esmenes. Les esmenes han estat bàsicament algunes subsegüents al mateix dictamen del Consultiu, coherents amb el que diu el Consultiu sense entrar, pràcticament, en una qüestió purament jurídica... Sí que volíem que quedés ben clar que no es podien trepitjar competències estatals, i, sobretot, una qüestió que és molt simbòlica del que estem parlant: vostès no han volgut que hi hagi un informe del Consell de Garanties Estatutàries que vinculi o que sigui preceptiu, ni tan

sols. Vostès volen portar al Parlament de Catalunya una votació un dia, que aquest és el relat, vostès volen portar una votació aquí, que aquest Parlament demani un referèndum a l'Estat i que l'Estat ho denegui, lògicament, perquè no és competència de Catalunya fer referèndums d'independència. Aquesta és la finalitat que té aquesta llei. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*)

Per tant... –acabo, senyor president–, què ens trobarem si ningú ho evita? Ens trobarem davant d'una petició de referèndum, un dia, com deia el senyor Puigcercós –no sé si en la legislatura que ve o en la següent–, d'un referèndum sol·licitat des d'aquest Parlament, i que espero que el PSC llavors hi voti en contra, ja ho veurem –espero que hi votin vostès en contra, com diuen–, i ens trobarem amb un conflicte. I el conflicte és el que busca l'independentisme: conflicte; sense conflicte no hi ha independència, sense conflicte no hi ha separació, sense conflicte, en definitiva, no podem dividir els catalans. I això, evidentment, és el que nosaltres no volem: ni dividir, ni conflictes..., convivència i respecte. I, per tant, no podem donar suport a un instrument que pot generar conflictes polítics en un futur.

Espero que la història ens tregui la raó...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Rivera Díaz

...sincerament –acabo, senyor president–, espero sincerament que la història ens tregui la raó. Estaré encantat de no tenir raó en el que avui estic dient. Però, sincerament, penso que, pel camí que anem i sobretot amb la connivència i la col·laboració del Partit Socialista de Catalunya, ens trobarem en pocs anys amb aquest conflicte polític, i, evidentment, Ciutadans no haurà estat el responsable.

Gràcies.

El president

Per defensar les esmenes subsegüents al dictamen del Consell de Garanties Estatutàries i fixar la posició sobre el text del dictamen, té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, la il·lustre senyora Lúcia Santos.

La Sra. Santos i Arnau

Gràcies, president. Conseller, diputats i diputades, persones que ens acompanyen..., jo he de començar dient que els que generen problemes no necessiten lleis. I aquesta és la primera premissa: els que generen problemes, siguin de la naturalesa que siguin, no necessiten lleis. I la..., no diré que la sorpresa, perquè això ha planat durant tot el debat d'aquesta llei, però sí que l'expressió que hi ha en aquest debat és d'una llei plena del que els francesos en diuen *arrière-pensées* i d'aliances simbiòtiques –d'aliances simbiòtiques– que es retroalimenten.

Mirin, aquesta és una llei normal de participació de la ciutadania en la presa de decisions – participació de la ciutadania. No és una llei de la independència ni per a la independència –no és una llei per a la independència. I em sembla una mica peculiar i curiós, allò..., seguint alguns títols d'alguns llibres que han estat *best-sellers*, que estem tots pensant en *L'elefant*. Aquesta és una llei de participació i que pot contribuir, crec, modestament, perquè tampoc se li pot demanar més del que és..., però sí que pot contribuir a la millora de la qualitat democràtica. Per això anunciem el nostre vot favorable a aquesta llei. I ho fem –vot favorable a la llei– amb les esmenes que s'incorporen subsegüents al dictamen del Consell de Garanties Estatutàries i també a les esmenes tècniques.

Miri, el nostre grup en cap moment no ha tingut el més mínim dubte que la competència de la Generalitat per regular els referèndums d'àmbit de Catalunya era plenament constitucional i estatutària, de la mateixa manera que entenem que les indicacions contingudes en el dictamen del Consell de Garanties refermen encara més aquesta adequació.

Estem, doncs, en portes d'aprovar una llei que regularà de forma expressa i de manera àmplia aquesta forma de participació que són les consultes per via de referèndum. Ens felicitem que sigui

una més de les lleis que desenvolupen l'Estatut, de la normal aplicació de l'Estatut, que, en aquest cas, amb paraules del Consell, «regula una autèntica forma de referèndum en el sentit que ha estat definit pel Tribunal Constitucional». És a dir, amb totes les garanties del sistema electoral i del marc constitucional, i també dins de les competències i funcions de la Generalitat i de l'Administració local. El resultat és una llei plenament homologable a les lleis que en el nostre entorn regulen la participació per via de referèndum, articulant adequadament, com també assenyala el dictamen, la democràcia representativa amb la democràcia participativa. Ho torno a repetir: dret a participar en la presa de decisions, el dret a decidir, a determinar els resultats, és obra conjunta de la voluntat de la ciutadania i dels poders públics.

Per això no podem entendre la postura de Convergència i Unió. La seva gran obsessió –ha tornat a quedar reflectida avui mateix aquí, en aquest lloc i en aquest espai– ha estat en tot moment que siguin regulades les altres consultes, les «consultes alternatives» ha arribat a dir en algun moment. I ho vol, tant sí com no, en aquesta llei. I ens parlava d'alguns exemples..., que, per cert, tenen i troben ja la seva regulació i la seva cobertura en l'àmbit municipal.

Doncs, bé, aquesta és la seva objecció, l'objecció que plantegen a la llei: no haver regulat les altres consultes. I amb aquesta pretensió amaga... –anava a dir «o potser no tant», no tant..., gens, perquè ha quedat ben explícit–, amaga la voluntat de saltar-se la Constitució, de saltar-se l'article 149.1.32 de la Constitució. Curiós per a un partit que ha estat partit de govern i aspira, ho suposo, a governar. Diguem-ne, curiós, llevat que estem parlant d'un pur tacticisme, i això ho explica, i això explica el seu vot en contra. Podríem afegir: ara pla, Convergència se'ns ha convertit en un partit antisistema. Curiós no deixa de ser-ho. (*Veus de fons.*)

No he entès si el Partit Popular... (*Remor de veus.*) No he entès si el Partit Popular s'ha erigit en aliat, també, de les plataformes pel dret a decidir. Perquè la seva intervenció, la veritat és que m'ha produït, diguem-ne, una certa confusió..., hi ha hagut un cert *totum revolutum*; però, en qualsevol cas, crec que ha deixat clar que no vota la llei perquè la considera insuficient. Probablement, diguem-ne, no sé si amb aquesta llei hauria pogut donar cobertura a la recollida de signatures contra l'Estatut o contra Catalunya, perquè tampoc ho tenia massa clar.

I, parlant de problemes que té la gent..., home!, hi han alguns problemes que té la gent que són responsabilitats d'aquells que no van voler que Endesa passés a mans catalanes i en aquests moments crec que estan en mans italianes. (*Alguns aplaudiments en un sector de l'hemicicle.*)

Dit això –dit això–, tampoc podem compartir –tampoc podem compartir– determinades lectures que es fan d'aquesta llei, perquè no s'ajusten al que la llei diu i la llei és. I perquè són lectures que només poden portar a la frustració i poden no ser lleials amb la ciutadania. No és així com el nostre grup entén la responsabilitat que té envers els ciutadans. Aquesta no és una llei *ad casum*, ho repeteixo: no és una llei *ad casum*; ben al contrari, és una llei normal perquè pugui ser utilitzada normalment i habitualment. Ni és una llei perquè sigui escenari d'una pugna dialecticoelectoral entre partits, grups, coalicions, plataformes ni altres. Sincerament, crec que la ciutadania no s'ho mereixeria, crec que la ciutadania no s'ho mereix. Aquesta és una llei que articula una forma de democràcia directa, a través de la participació de tots els ciutadans i ciutadanes, de manera que sigui possible determinar la voluntat del cos electoral sobre qüestions polítiques de transcendència especial en l'àmbit de les competències i de les funcions de la Generalitat i de l'Administració municipal, tal com diu la llei i tal com rebla el dictamen.

Però aquesta llei ha fet una altra aportació, en paral·lel; ha estat la primera llei objecte d'un dictamen del nou Consell de Garanties Estatutàries, que, a més podia afectar drets constitucionals i estatutaris, i, per tant, que podia haver tingut efectes vinculants.

El dictamen estableix doctrina quan ens recorda la necessitat actual no sols de precisar, sinó també de motivar la suposada contrarietat amb l'Estatut i amb la Constitució, del text que se sotmet a la consideració del Consell. I ens diu, amb paraules del Consell: «No es tracta de simples requisits formals, sinó que adquireixen sentit per a la configuració mateixa dels dictàmens del Consell, perquè reforcen el principi de constitucionalitat i d'estatutarietat de les normes aprovades pel Parlament i obliguen a plantejar la possible contradicció de les normes legals amb la Constitució o l'Estatut de forma concreta i fonamentada.»

És a dir, els pronunciaments i l'autoritat del Consell de Garanties Estatutàries es veuran a partir d'ara encara més reforçats en dictaminar sobre l'adequació de lleis i d'altres actes a l'Estatut i a la Constitució, i exigirà també d'aquesta cambra un plus en les decisions tècniques i polítiques que adopti, subsegüents als dictàmens del Consell. Així ho entenem i així ho assumim. És en aquest sentit que interpretàvem i proposàvem en el projecte de llei una majoria qualificada de dos terços en cas que la cambra decidís adoptar, de manera voluntària i conscient, un acord clarament contrari a la Constitució o a l'Estatut.

El referèndum, com diu també el dictamen, té una dimensió institucional de gran pes específic. És a dir, no és sols un instrument de participació ciutadana, sinó que té també una dimensió institucional. I en aquesta dimensió institucional el paper del Parlament és cabdal i determinant. Per això consideràvem que és en l'àmbit de l'adopció de l'acord sobre el referèndum que aquest acord havia de ser conseqüència d'un debat específic, cosa que la llei naturalment preveu, però també adoptat amb el més ampli consens de la cambra com a garantia. En definitiva, es tractava justament de dotar d'una major seguretat jurídica la proposta de referèndum i el mateix acord del Parlament, a través de la recerca d'un ampli consens per aprovar-lo. Una majoria no per superar o enervar el dictamen del Consell de Garanties Estatutàries, sinó per adoptar l'acord per reforçar-lo.

En qualsevol cas, l'autoritat dels dictàmens del Consell Consultiu abans i ara del Consell de Garanties Estatutàries, tot i el seu caràcter no vinculant, ha portat a aquesta cambra a assumir-los sempre àmpliament. És per això que votarem a favor de la llei, que vol contribuir a enfortir la qualitat democràtica a través de la participació de la ciutadania.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'il·lustre senyor Pere Aragonès.

El Sr. Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, senyor president. Honorable conseller..., diputades, diputats, permetin-me que iniciï aquesta intervenció per fixar la posició d'Esquerra Republicana sobre el projecte de llei amb unes paraules que des d'aquesta mateixa tribuna dirigia als diputats el dia 1 de març de 1938 el president Lluís Companys. Deia: «Catalunya i la llibertat són una mateixa cosa, on viu la llibertat allí és la meua pàtria. Prenyada d'inquietuds, l'ànima del nostre poble troba sempre sota l'arbre de la democràcia el camí de les seves ambicions i constants estímuls de progrés i d'emancipació. No són grans els pobles per la seva extensió territorial, sinó per l'aportació que fan al patrimoni de la humanitat i el solc que marquen en les planes de la història.» Parlava el president Companys de la llibertat i de Catalunya. I entenia –i ho entenem, des d'Esquerra Republicana– que no hi ha llibertat de Catalunya sense llibertat dels seus homes i dones, no hi ha llibertat de Catalunya sense llibertat dels seus ciutadans.

Avui aprovem un projecte de llei que permetrà realitzar referèndums d'àmbit de Catalunya, que institueix la democràcia directa al costat de la democràcia representativa. Avui aquesta cambra decidirà compartir el poder que li atorga la representació amb la ciutadania. Avui tots plegats serem una mica més lliures.

Seguint amb la reflexió del president Companys, quan el catalanisme ha estat fort ha avançat la democràcia. Va ser així a principi de segle passat amb la Solidaritat Catalana, que va trencar aquella Espanya caciquista de la Restauració; va ser així a la dècada de 1930, quan el catalanisme d'esquerres va propiciar la República a Catalunya i al conjunt de l'Estat; va ser així fa uns trenta anys, en la transició del franquisme cap al model actual d'Estat, en què Catalunya liderava la lluita per les llibertats socials, democràtiques i nacionals, i és així avui, a principis de segle XXI, quan Catalunya planteja el dret a decidir. El dret a decidir sobre moltes qüestions: sobre lleis..., o sobre qüestions que són objecte de lleis que aprovem en aquesta cambra, sobre necessitats dels ciutadans, sobre polítiques socials, sobre qüestions de drets civils, sobre qüestions energètiques i també sobre qüestions d'interès nacional. La ciutadania ho reclama amb mobilitzacions sense precedents.

Permetin-me que, parlant del dret a decidir de la ciutadania, citi les manifestacions del 18 de febrer del 2006 i de l'1 de desembre de 2007, alguns impulsors de les quals avui ens acompanyen, i que voldria aprofitar per saludar. També voldria esmentar el significat profund de les consultes populars per la independència que s'han celebrat ja a més de 250 pobles. Més enllà de la pregunta, el que demana la ciutadania és poder decidir, que tot pugui ser decidit a les urnes.

Avui aquest Parlament completa una tasca important, reforcem la nostra baula dins de la cadena de la història de Catalunya, perquè allò que importa no és el país que rebem dels nostres pares, sinó el que deixem a les generacions futures. A partir d'avui Catalunya podrà celebrar referèndums..., podrà celebrar referèndums evidentment en un marc constitucional que avui encara imposa limitacions. Malgrat aquest marc constitucional contrari als referèndums, aquesta llei ha sabut trobar l'esclatxa per canalitzar aquesta demanda ciutadana d'exercir el dret a decidir, d'atorgar més poder a la ciutadania. La Constitució espanyola en la seva configuració, i ho trobem en els debats que va haver-hi a les Corts Generals quan s'estava discutint el seu redactat, va apostar per limitar la institució del referèndum per reforçar el sistema de partits, perquè s'entenia llavors que la democràcia espanyola era massa feble. Segurament allò que valia o que alguns creien que valia aleshores avui ni és vàlid per a Catalunya ni és vàlid per a la mateixa democràcia.

Aquestes limitacions de la Constitució espanyola, malauradament, es van incorporar en l'Estatut d'autonomia aprovat finalment a les Corts Generals i en referèndum. No era així a l'Estatut del 30 de setembre del 2005, on l'article 122 no feia menció de l'autorització de l'Estat i on hi havia una disposició addicional tercera que preveia, per Sessió núm. 73.1 / Ple del Parlament / 10 de març de 2010 42

la via d'una llei orgànica, la transferència de l'autorització, de l'autorització de l'Estat a la Generalitat, en matèria de referèndums.

Avui recuperem l'esperit d'aquell Estatut del 30 de setembre en aquest àmbit, i aprofitem, doncs, que el sistema constitucional moltes vegades no és perfecte i ens permet canalitzar les demandes de la ciutadania en aquesta qüestió.

Avui aprovem una llei pulcra, rigorosa, seriosa i impecable jurídicament. Així ens ho ha dit el Consell de Garanties Estatutàries. El fet de fer una llei rigorosa jurídicament comporta, evidentment, incloure algunes limitacions que no serà per Esquerra Republicana que no les vulguem superar. L'autorització de l'Estat prevista a l'article 149.1.32 és, evidentment, present en aquesta llei, perquè avui només hi ha vint-i-un diputats en aquesta cambra que apostem per superar aquesta Constitució i avançar cap a un estat propi. Si fóssim més de vint-i-un, si fóssim la majoria d'aquesta cambra, evidentment, estaríem parlant d'una altra cosa.

Si hi ha d'haver, doncs, un rebuig del Govern espanyol sobre un referèndum, sobre una qüestió de qualsevol àmbit que vulguem portar a consulta a la ciutadania, nosaltres volem que el debat i el plantejament dels termes i el convenciment que volem fer al Govern espanyol perquè l'autoritzi siguin sobre la pregunta, volem que es debati sobre la pregunta, sobre les qüestions de fons, no sobre els instruments jurídics. Així va passar, un debat sobre instruments jurídics, amb la llei de consulta basca, i així han acabat avui. Potser aquesta claredat amb què volem plantejar les qüestions a alguns els molesta.

Aquesta llei regula, com he dit abans, els referèndums d'àmbit de Catalunya impulsats pel Govern, pel Parlament, per la ciutadania, pels municipis, i els referèndums locals, als quals la llei dona categoria.

Malauradament, aquesta llei avui no podrà ser aprovada per unanimitat en aquesta cambra. Trobem a la part dreta de la cambra una oposició en bloc en contra dels referèndums de Catalunya. Per una banda, una oposició basada en el fet que uns avantposen el seu nacionalisme espanyol a la qualitat democràtica; a alguns els molesta que hi hagi determinades qüestions que es puguin decidir a les urnes, alguns manifesten amb el seu rebuig la por a la democràcia. Perquè jo pregunto als que avui votaran en contra d'aquesta llei: per què els municipis poden fer referèndums i Catalunya no? Avui, amb aquesta llei, ho superem. Creiem, doncs, que aquest país té majoria d'edat.

També és incomprendible el vot en contra de Convergència i Unió. És incomprendible si no tenim present que a finals d'any hi ha previstes eleccions, perquè avui qui ha parlat d'eleccions en aquesta tribuna ha estat la representant de Convergència i Unió. I sorprèn, perquè Convergència i Unió demanava en aquesta cambra en els debats de política general del 2007 i del 2008 aquesta llei, i avui la rebutgen. I com a excusa, com a coartada, ens proposen un –si m'ho permeten dir– artefacte jurídic plenament inviable, com així ho diuen les sentències del Tribunal Constitucional. Potser el que alguns volen és que no es puguin fer referèndums perquè el Tribunal Constitucional anul·li la nostra llei. Perquè la sentència del Tribunal Constitucional parla de cost electoral i de procediments propis del sistema electoral, i crear un cens paral·lel, crear unes institucions que fan les funcions de Junta Electoral, són les formes pròpies del sistema electoral. Com va dir l'advocat Miquel Roca quan va comparèixer per parlar d'aquesta llei, «el nom no fa la cosa». Doncs, el nom no fa la cosa.

I vostès ens diuen que hi incorporem unes limitacions, quan van ser vostès mateixos que van incorporar aquestes limitacions, perquè qui va pactar l'Estatut que incorpora les limitacions de la Constitució no s'asseu en els escons d'Esquerra Republicana, sinó que s'asseu en aquesta banda de la cambra. Potser vostès ja han dit..., vostès han dit abans que hi ha coses que millor no tocar-les. Doncs, això, suposo que prefereixen deixar coses per resoldre i, com es deia a les Corts espanyoles fa unes quantes dècades, continuar fent de Bismarck a Espanya i de Bolívar a Catalunya.

Com tampoc volen que la ciutadania tingui lleis pròpies per acudir a les urnes, com no volen la llei electoral catalana. No volen una llei pròpia, una llei catalana per escollir aquest Parlament, volen la llei espanyola. No volen una llei catalana per fer referèndums, volen la normativa espanyola.

Per tant, crec que avui –i em sap greu dir-ho– la seva actitud és profundament –profundament– antipatriòtica. I els pregunto i els demano que pensin en la vigília del dia del primer referèndum, i pensin si avui amb el seu vot..., i pensin, imaginin-se que estan a la vigília del dia del referèndum, d'un referèndum sobre qualsevol qüestió, i pensin si quan vostès van ser diputats amb el seu vot van permetre que hi hagués una llei que els permetés anar a les urnes l'endemà. Faig una apel·lació a la seva consciència perquè variïn el seu vot.

Davant dels qui estan en contra que Catalunya pugui fer referèndums, voldria reivindicar el paper d'Esquerra Republicana en la confecció d'aquesta llei. Aquesta llei forma part de l'ADN polític i ideològic d'Esquerra Republicana, el nostre ADN de república, de justícia social i de llibertat nacional. Els vint-i-un diputats que estem en aquesta cambra, des que tenim consciència política, militem perquè Catalunya pugui decidir el seu futur, militem pel dret a decidir, i avui legislem pel dret a decidir. Perquè abans que independentistes som demòcrates, i així ho hem anat demostrant els darrers anys.

El 2003, ja a les propostes de reforma de l'Estatut prevèiem que Catalunya havia de poder celebrar consultes populars per via de referèndum. El 2005, quan es va aprovar el projecte d'Estatut en aquesta cambra: aportacions d'Esquerra, com les que he esmentat abans, perquè es poguessin celebrar referèndums. El 2006 ho vam incloure a l'acord de govern amb el Partit dels Socialistes i Iniciativa per Catalunya Verds. I el 2008, sota el lideratge de Joan Puigcercós, primer com a conseller de Governació, i després del conseller Ausàs, hem aprovat aquest avantprojecte al Govern i avui l'aprovem en aquesta cambra.

Això ha estat possible amb un equip de molta gent, i voldria citar diferents persones del Departament de Governació i Administracions Públiques que hi han col·laborat, començant pel secretari general del departament, el senyor Jaume Oliveras; el responsable de Relacions Institucionals, el senyor Miquel Carrión, i també l'advocada Núria Cuenca, que ha estat una de les persones que s'ha implicat més en la redacció d'aquesta llei. També voldria donar les gràcies a l'assessora jurídica del nostre grup parlamentari, que ha patit moltes vegades la proximitat del finiment dels terminis en el tràmit parlamentari i ha treballat, doncs, amb pulcritud aquesta llei, la senyora Sílvia Benítez.

Els vint-i-un diputats d'Esquerra avui ens sentim molt honorats, sentim un honor per votar aquesta llei, perquè per això hem militat políticament sempre. Aquesta llei es pot fer gràcies a molta gent que ha treballat anònimament, des dels anys foscos del franquisme fins a algunes mobilitzacions d'aquests darrers caps de setmana, perquè tot es pugui votar; gent anònima, que combat per la democràcia, que s'hi deixa hores, que s'hi deixa moltes vegades també la salut, perquè aquest país pugui decidir el seu futur.

I permetin-me que finalitzi amb les paraules d'una persona que va ser diputat d'aquesta cambra, diputat de la Unió Socialista de Catalunya, i que l'any 1944 escrivia un article a l'exili –òbviament– que es deia la Carta de l'Atlàntic. Aquest diputat, que és un referent per a l'esquerra catalana, era Manuel Serra i Moret, i ens deia a la Carta de l'Atlàntic, amb una premonició realment sorprenent: «Les consultes populars són susceptibles de contrariar les conviccions més profundes. No per això perden valor, sinó que en guanyen. Cal fixar-se molt en els resultats d'aquestes consultes, perquè indiquen l'impuls ascensional de la humanitat. Caldria acceptar sense protestes ni reserves el resultat de les consultes populars, àdhuc quan contrarien els nostres sentiments i les nostres conviccions. Ens plauria molt més que aquest principi, aquest principi del dret a decidir, fos expressat en forma contundent i universal i que es digués a tot arreu que on es manifesti un desig de canvi el poble ser respectat i aplicat el criteri de la majoria, mentre no sigui contrari a les normes de la civilització i de la convivència humana.» I seguia parlant de l'autodeterminació individual i col·lectiva, del que avui en diem «dret a decidir», el dret a decidir de les persones, el dret a decidir col·lectivament el nostre futur. I acabava: «Precisament perquè l'autodeterminació és per la seva mateixa naturalesa consensos i resum de la multiplicitat d'opinions, resulta la cosa més oposada als extremismes i les arbitrietats» –i també premonitòriament–, «i, malgrat la crisi actual i les anteriors, creiem que els principis democràtics s'afirmen i que l'autodeterminació té un bell avenir, assegurat en les pràctiques del futur.» Esperem, doncs, que així sigui.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

Gràcies, senyor diputat. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, l'il·lustre senyor Lluís Postigo.

El Sr. Postigo i Garcia

Gràcies, senyor president. Senyors consellers, senyores diputades, senyors diputats, primer de tot, voldria saludar els representants del departament que ens han volgut acompanyar en el dia d'avui en l'aprovació d'aquesta llei.

Em permetran que faci una petita broma o una petita referència, abans de començar seriosament. Jo sóc un dels milers de ciutadans de Catalunya que encara a dia d'avui ens trobem absolutament aïllats, sense llum, sense aigua, sense telèfon... –n'hi han alguns altres que comparteixen aquesta situació–, i segurament el fet que hagi estat dos dies aïllat, doncs, potser fa que estigui una mica ofuscat o que m'hagi perdut alguna cosa en aquests dos dies, perquè jo venia per posicionar o per fer públic el posicionament del nostre grup parlamentari amb relació a la Llei de consultes populars per via de referèndum, i aquí s'ha parlat de moltes altres coses, menys de la llei. I, per tant, potser..., em perdonaran, eh?, però, si en aquests dos dies m'he perdut alguna cosa, m'agradaria que m'ho diguessin.

Jo intentaré ser una mica rigorós i referir-me al contingut d'aquesta llei, no a la utilització que alguns diuen que faran de la llei o que alguns ja, a dia d'avui, estan fent, quan encara no està aprovada. El posicionament del nostre grup parlamentari, lògicament, serà a favor. I nosaltres pensem que hi han dos arguments principals que ens porten al fet que Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa voti en sentit favorable al projecte de llei que ens ocupa.

En primer lloc, perquè l'impuls de la implementació de mecanismes de participació ciutadana és per al nostre grup parlamentari un objectiu prioritari. Per nosaltres, els referèndums com a consulta popular, realitzada mitjançant un procés electoral basat en el cens, assegurat per garanties jurisdiccionals que tenen per objecte afers públics i que resolen qüestions que podrien ser objecte de decisió en un òrgan representatiu –que és tal com defineix els referèndums la sentència del Tribunal Constitucional del setembre de 2008–, per nosaltres els referèndums són una eina bàsica de democràcia participativa, de participació directa. I esperem, tot i algunes insuficiències a les quals després em referiré, que aportin un increment de la qualitat democràtica en el nostre país, un increment semblant o fins i tot superior al que ha comportat o al que va comportar en el seu dia la reforma de la Llei de la iniciativa legislativa popular, realitzada per aquest Govern, i que ha portat –i en tot cas només és una dada– que es presentin..., que s'utilitzi aquesta eina, la iniciativa legislativa popular, en tretze ocasions només en tres anys. Només cal llegir alguns dels articles publicats a la premsa els darrers dies, que celebren que el Parlament s'hagi convertit en el centre de la vida política com a conseqüència –no exclusivament, però com a conseqüència– de la iniciativa legislativa popular, per la prohibició de les *corridas* de braus.

Així, doncs, ens dotem –i ens alegra– d'un nou instrument per fer política, per donar més espais a la ciutadania, per preguntar en l'àmbit autonòmic, atès que a l'àmbit local ja estava regulat, amb relació a qüestions polítiques de transcendència especial en l'àmbit de les competències de la Generalitat. I, si volen, els ho torno a repetir: amb relació a qüestions polítiques de transcendència especial en l'àmbit de les competències de la Generalitat. Així de clara i així de contundent és la llei. I, per tant, en tot cas, algú que m'expliqui on és l'esclatxa, que m'ho expliquin.

I els puc en posar dos exemples que podrien servir, que el nostre grup parlamentari pensem que seran importants i que seran temes en què l'opinió pública, la ciutadania en general, s'hauria de manifestar, com per exemple si hem de prohibir els transgènics o si hem de mantenir amb finançament públic un model escolar que segrega l'alumnat en funció del seu sexe. Nosaltres pensem que aquests són dues de les diferents qüestions polítiques de transcendència especial del nostre àmbit competencial en què voldríem saber, voldríem conèixer quina és l'opinió, quin és el parer de la ciutadania, i, en tot cas, comprovaríem si coincideix o no amb el manifestat per aquest Parlament.

El segon dels arguments que ens porten a votar a favor d'aquest projecte de llei? El nostre grup pensa que el desenvolupament..., i aquest projecte de llei no és res més que la concreció d'un dret reconegut estatutàriament, eh?, l'article 29, que regula el dret de participació. I que això demostra

una vegada més que el nostre Estatut, l'actual, el nostre Estatut és una eina actual i vigent per eixamplar el nostre autogovern. Efectivament, l'Estatut és fruit de l'expressió de la voluntat del poble català, exercida i manifestada en referèndum el 18 de juny del 2006. I això ens porta a reiterar el nostre més ferm compromís amb el seu desplegament i, en el cas que ens ocupa, amb el desplegament de l'article 122, que tracta de les consultes populars.

Arribats a aquest punt, no ens podem estar de dir que no s'ha renunciat a regular la resta de consultes populars, no s'hi ha renunciat, de cap de les maneres; diguem-ne de la manera que vulguin: les no referendàries, les consultes ciutadanes... El Grup Parlamentari de Convergència i Unió en té bona constància, perquè en els treballs de la ponència vam arribar a oferir una disposició addicional, com bé ha reconegut, en què ens comprometíem a desenvolupar, a desplegar aquestes altres consultes en una altra llei. Per tant, tothom sap que no requereixen, aquestes consultes ciutadanes, l'autorització de l'Estat i que més d'un defensa –no és el nostre cas– que no necessita una exhaustiva regulació legal.

Nosaltres considerem que hauríem de disposar d'una llei marc, d'una llei base, que bé es podria integrar en una futura llei de participació ciutadana de Catalunya. Algú podria opinar que hem perdut una magnífica ocasió. Bé, en tot cas és opinable. (*Remor de veus.*) Nosaltres pensem que hem regulat aquella modalitat de consultes populars que de forma imprescindible ho necessitava: la dels referèndums. La no-regulació d'aquestes altres consultes els impedeix, potser? No, de cap de les maneres; de cap de les maneres els impedeix, és a dir que, encara que no els regulem, bé s'estan celebrant pel país, són consultes populars, s'estan fent. Llavors, de què estem parlant? No cal una regulació, i, per tant, no s'ha fet cap renúncia i és més que discutible que s'hagi perdut una oportunitat.

La llei que nosaltres avui aprovem i a què donarem recolzament estableix el règim jurídic, les modalitats, el procediment, l'acompliment i la convocatòria dels diversos tipus de referèndums, i, de la mateixa manera que considerem una greu irresponsabilitat lloar més excel·lències que les que té la llei o els referèndums, també ho és, d'irresponsable, aquell o aquella que pregona excel·lències que no tenen les consultes populars que no necessiten autorització de l'Estat. No serviran per a segons quines coses, i tots ho sabem, i, per tant, no enganyem el ciutadà. No podem generar falses expectatives, no podem enganyar, perquè, si ho fem, estem contribuint a la desafecció, a la desconfiança, al fet que els ciutadans acabin ignorant els seus representants.

La representant del Grup Parlamentari Popular deia que manifestava el seu màxim respecte pels referèndums. Bé, no deixa de ser una curiosa manera de respectar els referèndums presentar un recurs d'inconstitucionalitat al darrer que hem fet en l'àmbit de tot Catalunya. És una curiosa manera, si més no, de respectar els referèndums. Jo els demanaria rigor i que parlessin del que diu la llei, del que realment diu la llei, no d'altres qüestions. I em sembla que el Consell de Garanties Estatutàries els ha deixat molt clar el contingut de la llei i que s'ajusta a l'Estatut i a la Constitució. I per tant, bé, si vostès mantenen el seu posicionament per una qüestió d'oportunitat política, és respectable, però, lògicament, nosaltres no ho compartim.

La representant del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, la senyora Batalla, fa honor al seu cognom (*rialles*), i en fa d'electoral, fa batalla electoral: pretén fer balanç de la legislatura, recriminar a determinats grups del Parlament no sé exactament què, però, en tot cas, el que està clar és que s'està competint per un espai electoral i es mou més aviat per un interès electoralista, des del nostre punt de vista, que nosaltres no compartim ni en el qual entrarem.

I el senyor Rivera s'atreveix a dir que el senyor Montilla és un «txollo» per a l'independentisme. Senyor Rivera, vostè sap perfectament que el «txollo» per a l'independentisme és el seu grup i és el Grup del Partit Popular de Catalunya, i vostès ho saben perfectament, i com que ho saben ho alimenten. Hi estan en el seu dret, però són perfectament conscients del que es porten entre mans.

El nostre grup parlamentari ha intentat mantenir, en els treballs de la ponència, una actitud positiva i hem intentat fer aportacions que, des del nostre punt de vista, doncs, portaven a rectificar alguns errors, a millorar el redactat... Hem intentat que les persones estrangeres amb residència legal a Espanya també puguin signar per a la celebració d'un referèndum, i així passarà a partir dels divuit anys. Hem intentat també que es prevegi què passa quan la proposta presenta irregularitats que es poden esmenar, i així s'ha recollit també a la llei. Finalment, es podran tirar endavant consultes populars via referèndum a partir d'una tercera part dels regidors d'un ple d'un ajuntament, quan

inicialment es demanava majoria absoluta. Hem aconseguit que es mantingui la regulació del decret que així ho preveia..., el percentatge de signatures que s'han d'acompanyar per a l'iniciativa popular.

Però, malgrat tot, també hem de fer notar aquelles insuficiències a què em referia al començament. Nosaltres pensem que, sobretot pel que fa a les consultes populars per via de referèndum en l'àmbit municipal, no hem aprofitat l'ocasió que teníem al nostre abast, perquè ens hem quedat, si fa o no fa, allà mateix on estàvem amb el decret que ja les regulava i que els ho recordo una vegada més: un decret que, en els tretze anys que ha estat en vigor, no s'ha utilitzat una sola vegada pels ajuntaments del nostre país, ni una sola vegada; han preferit utilitzar altre tipus de consultes populars que no són les de via referèndum. I això és una mancança. Està bé la llei, serà un instrument, però en l'àmbit municipal nosaltres estem convençuts que ens continuarem trobant en la mateixa situació.

Ara demanem una tercera part dels regidors, quan la iniciativa parteix dels regidors, no de l'alcalde ni de la via popular, quan abans no hi havia cap mínim i un sol regidor podia demanar-ho. No es rebaixa el nombre de signatures necessari; com a mínim, hem mantingut les que demanava fins ara, però era una bona ocasió per rebaixar-lo i per fer possible que aquesta eina estigués a l'abast de la ciutadania. I no permet que les persones majors de setze anys, que també era una reivindicació del nostre grup parlamentari, puguin signar –no ja participar en una consulta: signar, només signar– a favor de la celebració d'un referèndum. Cap d'aquestes qüestions han estat acceptades.

Plantejàvem alguna altra cosa potser de caràcter menor, com el fet que el text no parlés de consultes populars per via de referèndum, sinó només de referèndums, que hauria facilitat, com a mínim, la lectura.

I també una altra qüestió que no ha estat possible és contemplar la possibilitat que tots els ens locals poguessin fer referèndums, no només els ajuntaments, sinó els consells comarcals o les diputacions. Entenem la dificultat de regular això; pensem que la llei ara ens permetrà fer referèndums en un àmbit supramunicipal, buscant altres vies.

Però, en tot cas, aquestes són algunes de les mancances, que no porten al nostre grup, lògicament, a votar-hi en contra, perquè compartim l'afirmació que deia el conseller, que disposarem d'una bona eina, però nosaltres pensem que podríem haver anat molt més enllà, en especial, com he dit, en els referèndums d'àmbit municipal. I això fa que la llei ens deixi un cert regust, perquè podríem haver aconseguit, no una bona llei, sinó una magnífica llei i un instrument encara millor.

Res més, i moltes gràcies.

El president

Doncs, cridem a votació... *(La Sra. Batalla i Nogués demana per parlar.)* Senyora Batalla...

La Sra. Batalla i Nogués

Només voldria dir que em sembla...

El president

Senyora Batalla, contradiccions, al·lusions...

La Sra. Batalla i Nogués

Sí, per contradiccions. Perdoni, que no m'ha sentit.

El president

Té un minut.

La Sra. Batalla i Nogués

Molt bé. Només volia destacar que lamento molt que se'ns hagi dit que hem presentat un artefacte inviable, que es qualifiqui així la proposta de Convergència i Unió, perquè, escolti'm, aleshores, hem de deduir que l'oferta de transacció que ens van fer era un parany o un engany, perquè, des del moment que ens deien que les podíem regular, que se'ns qualifiqui ara d'artefacte inviable vol

dir que, com a mínim, almenys ens volien prendre el pèl, així de clar. I això és poc seriós. Per altra banda, s'ha citat en Miquel Roca. Dir que consta en acta que en aquesta compareixença va dir claríssimament que l'article 122 donava competència a la Generalitat per regular aquestes consultes alternatives.

I, perdoni, ha parlat de coartada. Jo crec que la coartada són les paraules que vostè s'ha tret precisament de la màniga, perquè els fa mal que posem en evidència que vostès, senyors d'Esquerra, diuen una cosa en el territori i aquí al Parlament en fan una altra.

I, per últim, faria un prec al Govern, perquè hem sentit les paraules de la intervenció, per exemple, de la senyora Lídia Santos, les del senyor Pere Aragonès, i sembla que parlin de lleis diferents. És a dir, ens està dient, el senyor Pere Aragonès, l'artefacte inviable; ara el senyor Postigo ens diu que això ho regularan en una altra llei, de la qual cosa ens alegrem, però mentrestant...

El president

Senyora Batalla...

La Sra. Batalla i Nogués

...els socialistes voten en contra de les consultes en seu parlamentària. A veure si es posen d'acord, senyors del Govern.

(El Sr. Rivera Díaz demana per parlar.)

El president

Senyor Rivera...

El Sr. Rivera Díaz

Sí, president, per al·lusions.

El president

Un minut.

El Sr. Rivera Díaz

Sí. En primer lloc, el diputat Aragonès preguntava que per què es poden fer consultes a nivell municipal i a Catalunya no. Perquè a nivell municipal estan regulades sobre Sessió núm. 73.1 / Ple del Parlament / 10 de març de 2010 53

competències municipals, i a Catalunya, sobre competències autonòmiques. El que no podem fer és el que vostè pretén, de fer referèndums d'autodeterminació, que no són competència... Per tant, respectem les normes i l'estat de dret.

I segon, respecte al «txollo», perdoni, senyor Postigo, disculpi si m'he oblidat de citar el seu grup com a «txollo» també, perquè vostè també ho són per a Esquerra Republicana, perquè és un partit que només sumarà si està al tripartit i faran el que sigui per mantenir la cadira i, si li proposen una llei com aquesta, doncs, la votaran. No sé que en pensaran els seus votants, però vostè, perdoni, també té raó, vostè també són un «txollo».

(El Sr. Aragonès i Garcia demana per parlar.)

El president

Senyor Aragonès...

El Sr. Aragonès i Garcia

Per al·lusions múltiples. *(Rialles.)*

El president

Un minut.

El Sr. Aragonès i Garcia

Bé. En tot cas, crec que els diputats de Convergència i Unió no han entès què era el que demanava molta gent que va anar a votar a les consultes per a la independència el 28 de febrer i el 13 de desembre. No demanaven que un municipi, per exemple Arenys de Munt –i aprofito per saludar els regidors que avui hi han aquí–, pogués decidir sobre la independència de Catalunya, sinó que algun dia aquest Parlament pugui decidir sobre la independència de Catalunya. I vostè, sobre això, mantenen una absoluta indefinició; per tant, no vulguin jugar a ser més independentistes que Esquerra Republicana, quan vostè mantenen una calculada ambigüitat, perquè tenen sempre la perspectiva de les eleccions, en què esperen, eternament, poder tornar a recuperar el poder.

El president

Posem, doncs, a votació les diferents esmenes.

En primer lloc, posarem a votació les esmenes del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, reservades per defensar davant del Ple, llevat de les que han estat presentades com a conseqüència del dictamen del Consell de Garanties Estatutàries, que votarem després. Queda clar el terme de la votació? *(Pausa.)*

Doncs, comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 16 vots a favor i 115 vots en contra.

Votarem, ara, les esmenes reservades del Grup Mixt, també llevat de les presentades com a subsegüents al dictamen del Consell de Garanties Estatutàries.

Comença la votació.

Han estat rebutjades per 16 vots a favor i 116 vots en contra.

Votem, ara, les esmenes del Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Les reservades i les subsegüents al dictamen del Consell de Garanties Estatutàries, de la 1 a la 174 inclusivament. Es proposa de votar-les totes conjuntament, llevat de la primera part de l'esmena reservada número 179 i de la primera part de l'esmena subsegüents al dictamen del Consell de Garanties Estatutàries número 80, que la votarem posteriorment. També queda clar? *(Pausa.)*

Comença la votació.

Han estat rebutjades per 46 vots a favor i 86 vots en contra.

Votem, ara, la primera part de l'esmena 179 i la primera part de l'esmena 80 i totes les esmenes subsegüents al dictamen del Consell de Garanties Estatutàries presentades pels grups Popular, Mixt i, conjuntament, pels grups Socialistes, Esquerra Republicana i Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i també les esmenes tècniques.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 132 vots a favor.

Votem, finalment, la resta del dictamen del projecte de llei que inclou el títol i el preàmbul de la llei.

Comença la votació.

El Projecte de llei de consultes populars per via de referèndum de Catalunya ha estat aprovat per 70 vots a favor i 62 vots en contra.

(Aplaudiments forts i perllongats.)